FOLKETINGSTIDENDE F

FOLKETINGET

Tirsdag den 9. november 2010 (D)

14. møde

Tirsdag den 9. november 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til klima- og energiministeren om nye klimainitiativer. Af Ida Auken (SF), Mette Gjerskov (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL). (Anmeldelse 05.11.2010).

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af protokol om ændring af protokollen om overgangsbestemmelser, der er knyttet som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union, til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 07.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 05.11.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om forurenet jord. (Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel). Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 27.10.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af lov om maritime uddannelser. (Økonomiske og administrative forhold m.v. for visse uddannelsesinstitutioner).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 27.10.2010).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. (Sanktion for manglende deltagelse i læse- og skrivetest for kontant- og starthjælpsmodtagere over 30 år, ophævelse af flaskehalsbevillingen

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 27.10.2010).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af den nedsatte kontanthjælp til unge under 25 år.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 14.10.2010).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven. (Revision af reglerne om uledsagede mindreårige udlændinge m.v.). Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.10.2010).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.10.2010).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Lovforslag nr. L 49 (Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, lov om værdipapirhandel m.v., møntloven og forskellige andre love. (Kompetencekrav for finansielle rådgivere, risikomærkning af lån, aflønningspolitik, ophævelse af stemmeretsbegrænsninger, oplysningsforpligtelse for udstedere af værdipapirhandler, offentliggørelse, administrative bødeforelæg, clearing og afvikling af betalinger, indløsning af mønter m.v.).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Så kan jeg oplyse, at Finansudvalget har afgivet:

Beretning om visse forhold vedrørende sagen om betaling til private sygehuse.

(Beretning nr. 1).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8: Forespørgsel til klima- og energiministeren om nye klimainitiati-

Af Ida Auken (SF), Mette Gjerskov (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 05.11.2010).

Kl. 13:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er sket.

Hvis alle medlemmer kommer på rette plads, går vi til næste punkt på dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 2: Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af protokol om ændring af protokollen om overgangsbestemmelser, der er knyttet som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union, til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 07.10.2010. 1. behandling 28.10.2010. Betænkning 05.11.2010).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag, men hr. Per Clausen beder om ordet.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når jeg tager ordet til dette punkt her ved andenbehandlingen, så er det, fordi der bag den lange og indviklede tekst faktisk gemmer sig et vigtigt principielt spørgsmål, nemlig spørgsmålet om, hvordan valg til Europa-Parlamentet skal foregå eller ikke foregå.

Ved førstebehandlingen blev det fremhævet af udenrigsministeren og en række ordførere, at der var tale om, at man med vedtagelsen af det her forslag havde fundet en pragmatisk løsning på et praktisk problem, og derfor kan det måske være værd at opholde sig en lille smule ved, hvad det er for et problem, man løser. Man løser det problem, at man får udpeget i hvert fald to franske medlemmer af Europa-Parlamentet, uden at der gennemføres nogen afstemning i Frankrig blandt befolkningen om, hvem det skal være, og ved at lave en lille, fiffig, praktisk og pragmatisk traktatændring foretager man så adskillige brud på det, der er Lissabontraktatens grundlag, og det oven i købet på et af de ganske få områder, hvor Lissabontraktatens grundlag er fornuftigt, nemlig at borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet, og at medlemmerne af Europa-Parlamentet vælges ved direkte, almindelige, frie og hemmelige valg for en mandatperiode på 5 år.

Det er altså det, man fraviger ved at sige, at fordi der ved Lissabontraktatens gennemførelse skete nogle ændringer i sammensætningen af Europa-Parlamentet, så nogle nationer fik flere repræsentanter, skulle man finde nogle flere repræsentanter, og så valgte man at sige, at den mest praktiske måde at gøre det på i Frankrig var, at det var den franske Nationalforsamling, der udpegede dem. Det er i hvert fald lodret imod det, som er grundlaget for EU-samarbejdet og for Europa-Parlamentets arbejde, og jeg synes, man skal være opmærksom på, at tilsyneladende er det her i Folketinget kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti, som for alvor forsvarer grundlaget for valg til Europa-Parlamentet.

Man kan jo også spørge sig selv, om den her praktiske foranstaltning kan få nogen konsekvenser. Ja, selvfølgelig kan den det. Ifølge Lissabontraktaten træffes en lang, lang række beslutninger i EU, som får direkte betydning for almindelige danskeres liv og velfærd eller mangel på samme, og tingene skal vedtages i både Europa-Parlamentet og Ministerrådet, så det er altså vigtigt, hvad der sker i Europa-Parlamentet.

Så kan man sige, at det jo er en stor forsamling, så betyder det noget, om der sidder to, der er valgt på en lidt tvivlsom måde i forhold til bestemmelserne? Ja, det kan jo godt være. Vi havde jo en kødklistersag, som jo ophidsede mange folketingsmedlemmer i denne sal og adskillige europaparlamentsmedlemmer ganske meget, og hvor afgørelsen blev truffet med to stemmers flertal. Afgørelsen faldt ud til fordel for det, vi syntes var fornuftigt og også var enige om her i Danmark var det fornuftige, men det siger altså noget om, at det godt kan falde tæt ud.

Så kan man sige: Jamen hvis man betragter et brud på de her grundlæggende principper som en praktisk overgangsordning, hvor omfattende bliver det så? Hvis Island – ikke på min anbefaling – skulle blive optaget i EU i 2012, kan Island så indirekte udpege sine seks medlemmer frem til valget i 2014? Og hvis Tyrkiet skulle komme ind i 2015, er det så i orden, at Tyrkiet ikke direkte vælger, men indirekte udpeger sine 96 medlemmer frem til valget i 2019? Ja, man må jo sige, at med den vedtagelse, som der er en vis risiko for at et flertal i Folketinget gennemfører her i dag, er der åbnet en ladeport.

Så er det sagt af nogle, at det her bare er, som det plejer at være. Når man udvider EU med nye lande, plejer de at være repræsenteret ved hjælp af indirekte udpegede medlemmer, indtil der bliver et valg – indtil der bliver et valg. Det er også fuldstændig rigtigt. I nogle tilfælde har man afventet, at der kom et ordinært valg til Europa-Parlamentet, men da man sidste gang udvidede EU med Bulgarien og Rumænien den 1. januar 2007, fik de lov til at indtage deres pladser med udpegede medlemmer, men de blev sandelig sat til at gennemføre et valg i første del af 2007, selv om der sådan set var valg til Europa-Parlamentet allerede i juni 2009.

Det, man kan konstatere, er vel så, at der findes én standard for Rumænien og Bulgarien og en anden standard for Frankrig, og det synes vi faktisk i Enhedslisten er rigtig uheldigt. Vi synes, man burde holde fast ved det grundlæggende princip, nemlig at medlemmer af Europa-Parlamentet skal vælges direkte af befolkningerne, og det er derfor, vi ikke kan stemme ja til det beslutningsforslag, der her er lagt frem fra regeringens side.

Kl. 13:06

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Udenrigsministeren.

Kl. 13:06

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Per Clausen, at vi jo havde en lang og intens debat om også dette emne under førstebehandlingen, herunder om den praktiske løsning, man havde fundet på den udfordring, man stod over for, hvor Europa-Parlamentet skulle opsuppleres med et antal medlemmer. Jeg mener nu fortsat, at den model, man har fundet, hvor der er tre måder, hvorpå man kan opsupplere, nemlig enten via et nyt direkte valg til Europa-Parlamentet eller alternativt ved at tage

de næste, der var på listen i forbindelse med det netop afholdte europaparlamentsvalg, eller som den tredje løsning at opsupplere fra de nationale parlamenter, var en pragmatisk løsning på et problem, selv om vi naturligvis helst havde set, at direkte valg var blevet foretrukket

Jeg vil gerne gentage fra førstebehandlingen, at jeg, i og med der har været de tre valgmuligheder, ikke mener, at der er nogen grund til at kritisere Frankrig for ikke at afholde et nyvalg, der vil koste op imod 100 mio. euro, alene for at vælge to nye medlemmer. Det tror jeg ganske mange franskmænd ville mene var mange penge at bruge i en situation, hvor også det franske budget er presset.

Jeg vil gerne takke alle ordførerne for en god behandling af beslutningsforslaget vedrørende Danmarks ratifikation af ændringsprotokollen om sammensætningen af Europa-Parlamentet. Jeg vil også gerne takke Europaudvalget for dets betænkning, hvor et klart flertal indstiller beslutningsforslaget til vedtagelse af Folketinget.

Jeg bemærkede, at et flertal i Europaudvalget i betænkningen tilkendegiver, at de fremadrettet ønsker, at påtænkte ændringer af traktaten forelægges til forhandlingsoplæg uanset den indholdsmæssige rækkevidde, som normalt er betingelsen for at indhente et forhandlingsoplæg. Det tager jeg naturligvis til efterretning, og jeg vil gerne understrege, at regeringens interesse utvetydigt er at have et for alle parter tilfredsstillende samarbejde med Folketinget.

Afslutningsvis vil jeg gerne udtrykke min tilfredshed med, at et flertal i Europaudvalget har givet tilslutning til regeringens forslag til folketingsbeslutning, og at jeg er meget glad for, at der er så bred opbakning til det.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak. Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:09

Per Clausen (EL):

Det er jo ganske rigtigt, som udenrigsministeren siger, at det kan være omkostningsfyldt, ja, det kan være rigtig dyrt at afholde valg. Og så kan man jo tænke et lille stykke tid over, hvor stor forskellen må være mellem den demokratiske gevinst, der er ved at afholde valg, hvor det er befolkningen, der vælger – i forhold til at det er Parlamentet, der udpeger – og så hvad det må koste.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er sådan, at udenrigsministeren mener, at den metode, der nu gælder for Frankrig, og som Frankrig har fået mulighed for at bruge, er en mulighed, man sådan forventer at man vil tilbyde nye EU-medlemslande fremover, eller om nye EU-medlemslande fremover vil blive udsat for det samme krav, som Bulgarien og Rumænien blev, nemlig at der *skulle* afholdes et valg, umiddelbart efter at man var startet som medlem af EU.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Udenrigsministeren.

Kl. 13:10

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Per Clausen, at det er der jo ikke taget stilling til på nuværende tidspunkt. Jeg synes, at det, der er værd at hæfte sig ved, jo er, at grunden til, at man kommer i den situation, som man er i nu, er, at Lissabontraktaten træder i kraft på et noget skævt tidspunkt, der gør, at en række medlemslande med rette føler sig snydt i forhold til antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet. Man valgte derfor at sige, at man så måtte finde en pragmatisk løsning på det.

Langt de fleste lande, sådan som jeg har forstået det, har tænkt sig at benytte sig af det, som jeg tror vi i Danmark også vil synes vil være den mest naturlige måde at løse udfordringen på, nemlig at tage de næste – i gåseøjne – på listen, der ville være blevet valgt, hvis man kunne have valgt flere medlemmer til Europa-Parlamentet. Men bl.a. Frankrig er i den situation, at de, i modsætning til Danmark, ikke har ét stort nationalt valg, hvor man kan stemme på alle kandidater i hele landet, men har landet opdelt i regioner, hvilket vil gøre en sådan proces meget vanskelig. Og der er problemer med det i forhold til den franske forfatning. Derfor lavede man to alternativer: enten at give mulighed for et nyt valg og som sagt udskrive et valg til 100 mio. euro – det er altså små 760 mio. kr. for at få valgt to medlemmer af Europa-Parlamentet – eller at tage to medlemmer, der er demokratisk valgt i den franske Nationalforsamling. Det mener jeg er en pragmatisk løsning på et problem.

Kl. 13:11

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 13:11

Per Clausen (EL):

Nu er det selvfølgelig også et lidt svært spørgsmål at svare på, altså om det, man gør i forhold til Frankrig, er noget, man har tænkt sig også at gøre i forhold til kommende medlemslande af EU, eller det ikke er. For hvis man sagde, at man havde tænkt sig at give fremtidige lande den samme mulighed, som Frankrig har fået, ville jeg betragte det som udemokratisk og dybt problematisk i forhold til Lissabontraktatens krav om, at der skal være en egentlig folkelig deltagelse, altså et folkeligt valg, som vælger medlemmerne af Europa-Parlamentet. Men på den anden side er alternativet at sige, at det vil man ikke. Det, man har gjort her, er at give Frankrig nogle helt særlige muligheder, og det giver selvfølgelig et ubehageligt indtryk af, at EU er en sammenslutning, hvor store lande generelt set kan få det, som de vil have det, og at der derfor er en god – i gåseøjne – forklaring på, at Bulgarien og Rumænien blev behandlet helt anderledes, end Frankrig blev.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, og vi går til afstemning.

Kl. 13:12

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte 95 (V, S, SF, KF, RV og LA), imod stemte 21 (DF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og bliver sendt til udenrigsministeren.

Hvis og når der er ro i salen, går vi videre til næste punkt på dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om forurenet jord. (Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 27.10.2010).

Kl. 13:13

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Peter Madsen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Forslaget, L 40, som vi skal behandle i dag, er et led i regeringens indsats for bedre og billigere bolighandel. Ved en ejendomshandel skal køber og sælger bruge en række offentlige oplysninger om ejendommen, f.eks. om begrænsninger på benyttelse af ejendommen eller om planlagte offentlige projekter. I dag indhenter borgere og ejendomsmæglere sådanne oplysninger via kommunen, ligesom det kan være nødvendigt at kontakte andre offentlige myndigheder for at indhente alle de nødvendige oplysninger.

Med lovforslaget her tilvejebringer vi de hjemler, der skal til, for at projektet DIADEM kan gennemføres. DIADEM står for digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel og indebærer, at der skabes en samlet digital løsning, så alle offentlige oplysninger, der er relevante i forbindelse med en ejendomshandel, kan findes ét sted på internettet.

Dermed bliver det både nemmere og hurtigere for borgere og mæglere at få de oplysninger, de har brug for, frem for at skulle vente på sagsgangen i de offentlige myndigheder, hvor det kan tage flere uger at få de samme oplysninger. En undersøgelse iværksat af Økonomi- og Erhvervsministeriet viser, at samfundet vil kunne spare ca. 80 mio. kr. årligt med DIADEM, idet både kommuner og ejendomsformidlere fremover vil kunne spare en masse tid.

De hjemler, der gives med lovforslaget, vedrører lov om vandforsyning, lov om miljøbeskyttelse, lov om forurenet jord og lov om varmeforsyning og sikrer, at de oplysninger, der er relevante for en ejendomshandel, kan registreres, ajourføres og videregives digitalt. Oplysninger, der er beskyttet af persondataloven, er stadig beskyttet med DIADEM og vil altså kun kunne videregives til ejendommens ejer eller med samtykke fra denne.

Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til hr. Peter Madsen. Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Som det netop er blevet sagt af Venstres ordfører, handler forslaget om at digitalisere oplysninger i forbindelse med ejendomshandel, DIADEM, så vi nu får en større digitalisering i forhold til at sikre bedre og billigere bolighandel. DIADEM er udsprunget af et af to større digitaliseringsprojekter vedrørende bygninger, boliger og forsyning og den domænebestyrelse, der er nedsat omkring det, som

igen udspringer af den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, der har ligget for 2007-2010.

Lovforslaget indeholder en masse administrative beføjelser til miljøministeren og klima- og energiministeren m.fl. og handler jo i bund og grund om, at kommunerne i større omfang skal indberette og registrere data digitalt vedrørende ejendomshandler og de oplysninger, man har brug for der. Derudover vil kommunerne også få gavn af det her ved, at de efterfølgende, den dag DIADEM er parat, kan hente flere oplysninger digitalt og på den måde også hjælpe borgerne hurtigere og nemmere.

Det er vurderet, at kommunerne i dag bruger 80 minutter på den her sagsbehandling, og den dag DIADEM er der, kan man så formodentlig spare 80 mio. kr. ved effektiviseringer.

Jeg vil dog gerne sige, at vi i Socialdemokratiet ikke går ind for digitalisering bare for digitaliseringens skyld. Det er klart, at når man går ind i sådan et stort arbejde med at registrere og vedligeholde data elektronisk, skal man selvfølgelig gøre det, hvis der er klare gevinster at hente, hvis det kan være med til at smidiggøre nogle arbejdsgange, hvis det kan gøre, at man kan undgå dobbeltarbejde i kommuner eller andre steder eller hos borgerne, og hvis det kan være med til at frigive arbejdskraft til andre og måske også mere spændende opgaver for medarbejderne.

Der ligger nogle erfaringer, som vi stadig væk diskuterer her i Folketinget, fra det statslige it-projekt i forbindelse med tinglysning, og erfaringerne herfra viser jo med al tydelighed, at man skal passe meget på med at tale om besparelser, før de reelt foreligger. Det er også en af de ting, vi vil holde fast i omkring den videre udførelse og udmøntningen af DIADEM. Det kan ikke nytte noget, at man fra regeringens side til næste år kommer og siger, at nu skal kommunerne spare 80 mio. kr. på den effektivisering, der stadig ikke foreligger, før DIADEM er fuldstændig bæredygtigt og fuldstændig kan bruges. Det kan ikke nytte noget, at vi bliver ved med at køre it-projekter ud i den offentlige sektor på en måde, hvor besparelserne skal hentes ind, før gevinsterne rent faktisk er der at hente.

Men når det er sagt, vil jeg give Socialdemokratiets tilslutning til lovforslaget her i dag. Tak for ordet.

Kl. 13:20

Formanden:

Tak til fru Sophie Hæstorp Andersen. Så er det fru Anita Knakkergaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Anita Knakkergaard (DF):

Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe de fornødne hjemler og at stille krav om offentlige oplysninger, der skal bruges i forbindelse med ejendomshandler, der skal registreres og videregives digitalt.

DIADEM er en udmøntning af regeringens initiativ fra 2005, »Bedre og billigere bolighandel«, og belyser vejen til digital adgang til alle nødvendige ejendomsoplysninger, der skal indhentes ved en bolighandel. Ved at anvende DIADEM vil brugerne få oplysningen øjeblikkeligt frem for at skulle vente på den manuelle sagsgang i kommunen og andre myndigheder, hvilket i dag kan tage helt op til 2 uger. Så alt i alt vil det spare både brugerne og kommunerne tid, og alt i alt forventer man besparelser op til 80 mio. kr.

For at sikre, at alle de nødvendige oplysninger kan registreres digitalt og indgå i DIADEM-løsningen, indeholder lovforslaget derfor en bemyndigelse til at fastsætte regler om myndighedernes pligt til digital registrering og videregivelse i miljøsager efter lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om forurenet jord. Det vil sige, at miljøministeren kan fastsætte regler om myndigheders pligt til digital registrering af oplysninger på de tidligere nævnte områder af betydning for ejendomshandler og om videregivelse og offentliggørelse af samme oplysninger. Behandling af personoplys-

5

ninger, herunder videregivelse, skal således ske inden for persondatalovens rammer. Der vil med DIADEM ikke ske en mere omfattende videregivelse af personoplysninger, end borgerne kan forvente i dag.

Det vil endvidere sige, at i det omfang, der i DIADEM vil indgå oplysninger, der er nødvendige i forbindelse med ejendomshandler, og som ikke kan videregives uden samtykke efter reglerne i persondataloven, vil der alene ske videregivelse med samtykke. Behandling af personoplysninger, herunder videregivelse, vil således ske inden for persondatalovens rammer.

Lov om varmeforsyning indeholder allerede en hjemmel, men udvides til også at omfatte beslutninger om godkendelse af projekter til etablering eller ændring af kollektive varmeanlæg samt oplysninger om eventuel tilslutningspligt på ejendommen.

I Dansk Folkeparti er vi meget positive over for forslaget, da der er tale om en forenkling samt en økonomisk besparelse, der er til stor gavn for borgerne, erhvervslivet og kommunerne.

Kl. 13:22

Formanden:

Tak til fru Anita Knakkergaard. Så er det hr. Peter Westermann som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Peter Westermann (SF):

Danmark kommer med det her forslag endnu et lille skridt længere ind i den digitale fremtid, hvor dokumentadgangen bliver samlet på nettet og tingene dermed lettere at gå til. Det er også værd at bemærke, at det her lille skridt mod et mere papirløst samfund formentlig også vil være godt for klimaet og miljøet, og i sit indhold er forslaget nærmest et rent administrativt digitaliseringstiltag, der forenkler en række arbejdsgange ikke mindst i kommunernes administration ved ejendomssalg, og det støtter SF naturligvis.

I SF vurderer vi, at der i forslaget tages højde for de indvendinger, man kunne have mod indsamling af og information om persondata, idet det understreges, at personfølsomme data i forbindelse med ejendom kun kan udleveres til ejeren eller med samtykke fra ejeren. Det er magtpåliggende for SF, at dette sikres, og det har vi tillid til at det vil blive, hvis forslaget administreres efter dets ordlyd.

Vi vil dog med erfaringerne fra arbejdet med bl.a. den digitale tinglysning og NemID opfordre til, at erfaringer fra arbejdet med andre digitaliseringsprojekter og online-sikkerhedssystemer til håndtering af personfølsomme data bliver taget med i det videre arbejde. Vi skulle jo gerne have lært af de fejl, der har kostet bøvl, og som i tilfældet med den digitale tinglysning også har kostet anselige beløb for mange borgere, og vi skulle nødig budgettere med effektiviseringsgevinster, der endnu ikke er blevet realiseret. Den slags skal ikke gentage sig i forbindelse med digitalisering af dokumenter til brug ved ejendomshandel.

Vi tror på, at der er blevet lært af fejlene, så den nye løsning med digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel, eller mere mundret DIADEM, bliver sat op, uden at problemer opleves at finde sted i samme omfang som under tidligere projekter.

SF er derfor positive over for forslaget og håber således, at DIA-DEM'et bliver kronen på værket, når det gælder digitalisering af dokumenter i forbindelse med fast ejendom.

Kl. 13:24

Formanden:

Tak til hr. Peter Westermann. Så er det hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Da vores ordfører på området, hr. Daniel Rugholm, ikke har mulighed for at være til stede, har jeg lovet at holde talen for ham.

Dette lovforslag drejer sig om en digitalisering af og dermed en nemmere adgang til oplysninger i forbindelse med handel af ejendomme. Der lægges således op til, at der kan spares en del tid og dermed penge, når der skal indhentes oplysninger om varmeforsyning, vandforsyning, miljøsager osv.

De digitale oplysninger vil ofte være suppleret af persondata, men det noteres med tilfredshed, at disse oplysninger ikke vil blive givet i forbindelse med udlevering af de oplysninger, der er påkrævet i forbindelse med ejendomshandler.

På sigt vil lovforslaget medføre administrative forenklinger i kommunerne, som således også vil kunne profitere af ordningen, som er brugerfinansieret.

Fremadrettet vil oplysninger om miljøsager og eventuel jordforurening være tilgængelige sammen med de andre mere gængse oplysninger. En række usikkerhedsmomenter i forbindelse med handelen skulle hermed være ude af billedet. Alt i alt en hurtigere, billigere, mere enkel og klar sagsbehandling, hvilket vi i Det Konservative Folkeparti støtter.

Kl. 13:26

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Det her forslag går ud på, at alle offentlige oplysninger, som skal bruges i forbindelse med en ejendomshandel, skal være registreret digitalt, sådan at alle, der har brug for det, for fremtiden skal kunne hente disse oplysninger på nettet og hente dem ét enkelt sted. Det er altså noget, som skulle gøre det lettere og hurtigere både for køber og sælger. Samtidig forlyder det også, at der skulle være penge at hente: 80 mio. kr. om året.

Så det er jo næsten så fint, som det kan være. Der er bare det ved det: Hvor er det lige, man har hørt det før med at spare en masse penge og en masse tid ved at gå over til digital behandling? Jeg vil godt nok sige, at sporene fra digitaliseringen af tinglysningssagerne skræmmer en hel del. Så jeg synes, at det er nødvendigt, at ministeren kan forsikre os om, at det her system, som man vil indføre her, er så gennemprøvet og så sikkert, at vi ikke havner i den samme suppedas som med tinglysningssagerne.

En anden bekymring, vi kunne have i forbindelse med at lægge de her oplysninger ud på nettet og gøre dem tilgængelige for alle, er naturligvis risikoen for, at der skulle smutte personlige oplysninger eller oplysninger, som ikke er relevante, med ud. Det forstår vi så er sikret ikke sker, ved at loven tager højde for, at oplysninger, som er omfattet af persondataloven, kun kan videregives til ejendommens ejer eller med tilladelse fra ejeren. Så det burde vel være i orden, og kan man sikre de her ting, er vi virkelig meget positive over for forslaget.

Kl. 13:28

Formanden :

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten

Kl. 13:28

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Der er jo argumenteret godt og grundigt for forslagets indhold og for, hvor fornuftigt det er, og det kan jeg ikke tilføje noget til. Jeg vil sige, at jeg dog ligesom et par andre ordførere har lidt nervøsitet ved at sige ja, fordi så får man også lidt medansvar for det, og vi har jo set, hvor galt det er gået i en lang række andre sager.

Så hørte jeg den radikale ordfører afkræve ministeren et tilsagn om, at det ikke går galt den her gang. Den slags tilsagn tror jeg er blevet afkrævet mange gange. Jeg kan ikke se, at de har hjulpet. Det er lige før, man må sige, det er ufint. Men selvfølgelig skal ministeren stå her og sige, at den her gang går det – og ikke ligesom alle de andre gange.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

I Liberal Alliance er det en særdeles central målsætning at få effektiviseret den offentlige sektor mest muligt. Vi ser desværre gang på gang, hvorledes myndighedsbehandlingen i helt unødig grad er med til at forsinke og fordyre og i visse tilfælde bremse private initiativer. Når staten i sine bestræbelser på at forenkle og smidiggøre sagsbehandlingen indfører store forkromede it-systemer, som typisk strækker sig over flere år, så ser vi desværre også, at det kan gå gruelig galt – det har flere ordførere været inde på – især når store it-systemer indfases i tilknytning til strukturreformer.

I dette tilfælde, har vi forstået, er der tale om, at man ikke udvikler et nyt databasesystem, men at man indhenter oplysninger i eksisterende registre, samler dem, viderestiller dem til borgerne og virksomhederne. Vi antager også, at man belært af de her dyrekøbte erfaringer fra tinglysningsskandalen sideløbende med implementeringen af de nye it-regler her kan fortsætte med de gamle papirudvekslinger i forbindelse med ejendomshandler, så vi ikke sætter samfundet helt i stå.

Når man gennemlæser lovforslaget, som primært handler om at etablere den fornødne hjemmel til at kunne foretage disse forskellige udvekslinger af data, synes man, det ser meget fornuftigt ud og i virkeligheden er ret indlysende. Så vi støtter forslaget med de faldne bemærkninger.

Kl. 13:31

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:31

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de mange positive tilkendegivelser omkring forslaget. Jeg tror ikke, at man skal være så bekymret for at tage nogle nye skridt. Selvfølgelig skal alt undersøges. Jeg vil ikke give nogen garantier for noget som helst andet, end at det bliver undersøgt grundigt, før man giver sig i kast nye projekter i den offentlige sektor, men man bliver også nødt til at tage nogle initiativer for at hente nogle gevinster hjem og for at gøre livet lettere for både borgere og virksomheder.

Så selve ideen med, at man får etableret en samlet digital løsning, hvor professionelle brugere og borgere på ét sted på internettet kan få adgang til alle de offentlige oplysninger, som køber og sælger skal bruge ved en ejendomshandel, er en rigtig god idé. Derfor tager vi fat på det, og derfor har vi fremsat det her lovforslag.

En forudsætning for DIADEM, som også har været forklaret af flere ordførere her, er, at alle de fornødne oplysninger ligger i et register, hvor DIADEM kan hente dem. I dag er der allerede hjemmel til at kræve digital registrering af en lang række oplysninger, men der mangler hjemmel til at stille krav om digital registrering af oplysninger om f.eks. varmeforsyning, tilslutningspligt, oplysninger om eventuelle miljøsager og jordforurening på en ejendom. Derfor stiller vi nu altså krav om digital registrering i varmeforsyningsloven, vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven og jordforureningsloven. Vi stiller ikke krav om, at kommunerne skal registrere nye oplysninger. Det er oplysninger, som kommunerne allerede er i besiddelse af, som fremover skal registreres digitalt.

De offentlige oplysninger kan jo have stor betydning for den pris, som en ejendom sælges til. Det kan f.eks. være miljøoplysninger om en eventuel jordforurening på grunden, oplysninger om, at der er planlagt anlæg af vej, eller om, at ejendommen ligger på offentlig eller privat vej m.v.

I dag er det sådan, at kommunerne bruger op til 2 uger på at finde oplysningerne frem, og med den digitale løsning vil kommunerne slippe for at bruge tid på den opgave, og borgerne vil få en langt bedre service. Samtidig vil gebyret for at få oplysninger blive lavere end det gebyr, kommunerne i dag opkræver. Vi forventer, at gebyret i begyndelsen vil være ca. 300 kr., mens kommunerne i dag opkræver ca. 400 kr. Når investeringerne i den digitale løsning er afskrevet, vil gebyret blive reduceret væsentligt. En businesscase, som COWI har udarbejdet, viser, at der kan spares omkring 80 mio. kr. årligt på den digitale løsning som følge af tidsbesparelsen hos ejendomsmæglere, advokater og kommuner, og alene kommunerne forventes jo at spare 15 mio. kr. i administrationsomkostninger.

Så det er et godt forslag til gavn for kommuner, brugere, almindelige mennesker. DIADEM betyder, vi tager et vigtigt skridt i forhold til at bruge digitaliseringen til gavn for både borgere, virksomheder og myndigheder. Derfor ser jeg selvfølgelig frem til en videre behandling af lovforslaget, og jeg vil svare på de spørgsmål, der er i udvalget, og så håbe på en fornuftig gennemførelse af DIADEM.

Kl. 13:34

Formanden :

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om ændring af lov om maritime uddannelser. (Økonomiske og administrative forhold m.v. for visse uddannelsesinstitutioner).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 27.10.2010).

Kl. 13:34

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Peter Madsen som ordfører.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Venstres ordfører i denne sag har desværre ikke mulighed for at være til stede, og jeg har derfor påtaget mig at redegøre for vores synspunkter. Det primære formål med lovforslaget er at tilpasse lov om maritime uddannelser. De forslag, som de tværministerielle arbejdsgrupper er fremkommet med som opfølgning på rapporten fra 2009 om selvejende institutioner, følges, og der ændres på regler omhandlende økonomiske og administrative forhold. Med lovforslaget tilpasses rammerne for den økonomiske og administrative styring af de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud og er underlagt tilsyn af Søfartsstyrelsen.

Lovforslaget indeholder mere klare regler om bestyrelsens sammensætning, udpegning, ansvar, vedtægter og vilkår i forbindelse med ophør, sanktioner m.fl. Disse instrumenter giver Søfartsstyrelsen mulighed for at sikre samarbejde på alle niveauer og fremme høj kvalitet i de maritime uddannelser. Samtidig skabes klarhed om rammerne for bestyrelsesarbejdet, hvorved en effektiv og professionel ledelse sikres.

Lovforslaget indfører desuden adgang til at yde maritime uddannelsesinstitutioner lån i særlige tilfælde. Denne nye mulighed for lån skal ses i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om bestyrelsesarbejde. Disse bestemmelser sikrer, at Søfartsstyrelsen har mulighed for at skride ind over for institutioner, hvor uddannelseskvaliteten eller økonomistyringen er utilfredsstillende.

Hensigten med forslaget er at bevare et maritimt uddannelsessystem, der omfatter en bred vifte af institutioner. Grundprincipperne i den gældende lov fastholdes således, herunder kravene til uddannelsernes struktur, indhold og kvalitet. Med lovforslaget sikres det, at statslige midler anvendes til at løse opgaver på højeste kvalitetsniveau og så effektivt som muligt, samtidig med at de selvejende institutioners bestyrelser har et reelt råderum til selv at bestemme institutionens virksomhed og opgavevaretagelse.

Med disse ord kan Venstre tilslutte sig det samlede lovforslag.

Kl. 13:37

Formanden:

Tak til hr. Peter Madsen. Så er det hr. Niels Sindal som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Niels Sindal (S):

Lovforslaget vedrørende ændring af lov om maritime uddannelser har som udgangspunkt Socialdemokratiets støtte. Jeg skal ikke redegøre for lovforslaget som sådan; det har min kollega lige gjort på ganske ypperlig vis. Der er dog nogle høringssvar, som jeg godt vil drøfte lidt i udvalget. For det første er der sammensætningen af be-

styrelsen, og for det andet er der Søfartsstyrelsens hjemmel til at fastsætte regler for samarbejde med de maritime uddannelsessteder. Det har der været stillet nogle spørgsmål om i høringssvarene, og det jeg kunne godt tænke mig at vi drøftede videre i udvalget.

Vi ser ikke forslaget som noget kontroversielt, nærmest som noget teknisk, men på de nævnte punkter vil vi gerne drøfte sagen. Vi tilslutter os.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til hr. Niels Sindal. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette lovforslag drejer sig mest af alt om ren teknik og er en del af en række lovforslag, der følger op på et omfattende udvalgsarbejde. Baggrunden er det udvalgsarbejde, der startede i juni 2006 og sluttede i foråret 2009 med den tværministerielle rapport »Selvejende institutioner – styring, regulering og effektivitet«.

I rapporten er der fremsat en række forslag til justeringer af de organisatoriske og økonomiske rammer for driften af selvejende institutioner, som også berører de maritime uddannelser på ca. 30 institutioner. Det er f.eks. Svendborg Søfartsskole, Stiftelsen Georg Stages Minde og forskellige fiskeriskoler.

Ændringerne drejer sig bl.a. om bevillingsregler, regnskabs- og revisionsforhold og ansvarsplacering for driften af disse institutioner, der modtager statsligt tilskud og er underlagt Søfartsstyrelsens tilsyn. Som det også fremgår af lovforslaget, vedrører det ikke selve uddannelsernes indhold. Vi støtter, at rammerne for driften af de selvejende institutioner reguleres, så der bliver bedre styr på økonomien og driften.

Med disse bemærkninger kan jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det hr. Karsten Hønge som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Det er godt for institutionerne at få nogle generelle principper og nogle klare regler at styre efter. Det vil kunne give mulighed for at forbedre kvaliteten i de maritime uddannelser. Og det bliver nu med lovforslaget lidt tydeligere, hvilke bøjer der skal tages bestik af i fremtiden. Derfor støtter SF forslaget.

Kl. 13:40

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Undskyld, er fru Marianne Jelved ordfører for Det Radikale Venstre? Der var et ja i erkendelse af, at det er tilfældet. Jeg spurgte kun, fordi jeg har hr. Morten Østergaard stående som ordfører.

Så er det først fru Carina Christensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Jeg takker. Vi er dog større – endnu.

Formålet med det her lovforslag er at tilpasse lov om maritime uddannelser. Bevillingsreglerne og reglerne for regnskab og revision

Kl. 13:43

m.v. kommer nu til at harmonere med de nye regler, som gennemføres på alle de ministerområder, hvor der er selvejende institutioner.

Når al lovgivning er på plads, får vi således én fælles overordnet model for reguleringen af alle selvejende institutioner, der modtager statstilskud. I Det Konservative Folkeparti hilser vi det her nye regelsæt velkommen. Vi synes, at det er nogle fornuftige justeringer, og vi kan således støtte forslaget.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Formanden:

Tak til fru Carina Christensen. Så er det fru Marianne Jelved som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:41

Marianne Jelved (RV):

Da den ordfører for Det Radikale Venstre, der normalt er ordfører på dette område, ikke kan være til stede i dag på grund af andre gerninger i huset her, skal jeg meddele fra Det Radikale Venstres folketingsgruppe, at vi støtter forslaget. Vi har været igennem en meget lang proces i uddannelsessektoren om selveje, og derfor er det også naturligt, at vi tager fat på det her område.

Kl. 13:41

Formanden:

Tak. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Der var lidt rod i ordførerrækken. Jeg kunne jo forstå, at De Konservative holder fast i, at de taler før Det Radikale Venstre, og det er jo korrekt. Der kom en interessant bemærkning fra den konservative ordfører, nemlig at Det Konservative Folkeparti *endnu* er større end De Radikale. Jeg kan fortsætte og sige, at det er i orden, at Det Radikale Venstre taler før Enhedslisten, da Det Radikale Venstre *endnu* er større end Enhedslisten.

Til selve lovforslaget vil jeg sige, at der er meget fornuft i det lovforslag, så vidt vi kan se. Men der er to ting, vi ikke er tilfredse med.

Den ene er, at der ikke skal være medarbejdervalgte medlemmer i bestyrelserne. Men ethvert aktieselskab i det her land har medarbejdervalgte repræsentanter i bestyrelsen. Jeg mener også, at det bør være sådan her. Desværre har vi en generel tendens inden for udviklingen af styringen af uddannelsesinstitutioner, at de afdemokratiseres. Hvor vi for nogle år siden havde en meget høj grad af valgte repræsentanter, dels valgte blandt eleverne, dels valgte blandt medarbejderne, dels blandt lærerne, der valgte ledelsen, får vi mere og mere udpegning og fravær af valgprocesser.

Det synes vi er en dårlig udvikling, og det synes vi også er dårligt at man lægger op til her, nemlig at der skal være færre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, end der hidtil har været, sådan læser jeg forslaget. Det er den ene ting.

Den anden ting er fravær af offentlighed i forvaltningen. Det synes jeg altså heller ikke at vi bare skal acceptere, så det er også en ting, vi vil tage op under udvalgsbehandlingen.

Så jeg er altså ikke sikker på, at vi ender med at stemme for det her lovforslag med de to ting, som jeg har nævnt her.

Kl. 13:43

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det hr. Villum Christensen.

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg vil også følge op på hr. Frank Aaens tale og sige, at vi er tilfredse med at komme efter Enhedslisten, da vi endnu er mindre end Enhedslisten.

Der er ingen tvivl om, at den styreform, vi vælger for vores institutioner i staten, kan være helt afgørende for effektiviteten i den daglige drift. Selvejende institutioner med deltagelse af berørte interessenter i bestyrelsen kan med fuld ret siges at udgøre hele krumtappen i den måde, vi administrerer velfærdssamfundet på. Det er derfor meget hjælpsomt, at vi nu får en mere ensartet opbygning af styringssystemerne i vores institutioner. Når alt kommer til alt, handler det jo om to hovedinteresser. Det er på den ene side at kunne ansvarliggøre bestyrelserne og de daglige ledelser og på den anden side at sikre, at der etableres nogle få, men velvalgte opfølgningsprocedurer fra statens side, hvis det skulle gå galt.

Hele den opbygning bygger i virkeligheden på et tillidssystem, hvor man fra statens side har en forventning om, at bestyrelsen i samarbejde med den daglige ledelse og medarbejderne vil sikre en effektiv opgavevaretagelse og en høj kvalitet. Vi tror på, at man i de faglige miljøer og lokalt er langt bedre til reelt at kunne sikre kvalitet end bureaukrater og centrale politikere, der skal sidde og sætte flueben ved nogle processer og nogle procedurer. Dybest set kan man kun kontrollere processer fra statens side, mens faglig kvalitet kun kan vurderes af de professionelle.

Derfor er det vigtigt, at staten gør det så lidt besværligt at drive en institution som overhovedet muligt, således at alle de symbolske kontroller reduceres til fordel for reelt fagligt arbejde – også så medarbejderne får lov til at lave de ting, de er uddannet til. Kvalitetskontrol giver altid bureaukrati som det sikre resultat, men det sikrer efter vores opfattelse ikke kvalitet i sin substans. Det har Danmarks Evalueringsinstitut selv erkendt. De kan aldrig sikre den egentlige kvalitet i ydelsen, kun proceskrav, kun flueben, hvis man må udtrykke det sådan lidt bramfrit.

Når det er sagt, hviler der også et gevaldigt ansvar på institutionsledelserne, således at vi får de velfærdsydelser, de faglige ydelser for pengene, som er nødvendige, og ikke bureaukrati. Desværre har vi set, at mængden af bureaukrati ofte kan nærme sig mellem en tredjedel og halvdelen af de årsværk, der er på en institution. Derfor kunne vi godt tænke os, at man fra statens side fortrinsvis fokuserede på, at udviklingskontrakterne opfylder et bestemt krav om andelen mellem bureaukrati og faglige ydelser, sådan at vi ikke bruger krudtet forkert, sådan at staten lader institutionerne lave det, som de er bedst til, nemlig at udføre de faglige opgaver, som de nu engang er sat til. Og så holder staten ellers fingrene væk og skrider kun i alleralleryderste nødstilfælde ind i forbindelse med opgavevaretagelsen.

Med de her bemærkninger støtter vi lovforslaget.

Kl. 13:46

Formanden :

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:47

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil godt takke for de mange positive bemærkninger fra så godt som alle Folketingets partier. Det eneste parti, der har udtrykt en sådan lidt tøvende holdning til forslaget, er Enhedslisten.

Det er rigtigt, som den radikale ordfører, fru Marianne Jelved, nævnte, at baggrunden er, at der har været et større ministerielt udvalgsarbejde omkring de selvejende institutioner, som så er udmøntet i en konkret model for en fremtidig regulering af de institutioner. Det her lovforslag er en opfølgning på det arbejde.

Vi ønsker i regeringen på tværs af ressorter at indføre mere ensartede styringsrammer for selvejende uddannelsesinstitutioner, og det skal selvfølgelig også gælde for de maritime uddannelser. Der ændres ikke på de maritime uddannelsers faglige indhold, kvalitet og struktur. Forslaget justerer derimod rammerne for styringen af de maritime uddannelsesinstitutioner, f.eks. regler, vedtægter, tilskud, regnskab og tilsyn.

Der er det selvfølgelig vigtigt, som ordføreren for Liberal Alliance også var inde på, at vi hele tiden sikrer, at organisationsformen for statsligt finansierede opgaver er tilrettelagt således, at fordelene udnyttes bedst muligt, mens ulemperne reduceres mest muligt. Det er det, som lovforslaget vil være med til at sikre.

Vi ønsker fra regeringens side, at den statslige styring af de maritime uddannelsesinstitutioner kan sikre, at institutionerne løser deres opgaver på et så højt kvalitetsniveau som muligt og med anvendelse af så få ressourcer som muligt. Samtidig er det vigtigt, at institutionerne får et reelt råderum til selv at bestemme, hvordan deres virksomhed og opgavevaretagelse tilrettelægges.

Jeg ser derfor frem til udvalgets velvillige behandling af forslaget og svarer naturligvis gerne i udvalget på yderligere opklarende spørgsmål.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. (Sanktion for manglende deltagelse i læse- og skrivetest for kontant- og starthjælpsmodtagere over 30 år, ophævelse af flaskehalsbevillingen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 27.10.2010).

Kl. 13:49

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Lovforslaget her er den lovgivningsmæssige udmøntning af aftalen om bekæmpelse af langtidsledighed, som regeringen indgik i foråret med Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne. Med aftalen afsatte vi ikke mindre end 500 mio. kr. til en helt ekstraordinær og målrettet indsats til bekæmpelse af langtidsledighed. Mange af forslagene er hen over sommeren blevet gennemført ved administrative ændringer, men med lovforslaget her tager vi altså fat på de dele, der kræver egentlig lovændring.

Vi har desværre som følge af krisen oplevet en stigning i langtidsledigheden. Der er således i øjeblikket 50.000 langtidsledige. Det er beklageligt, men jo i og for sig ikke overraskende, at langtidsledigheden stiger i disse måneder. Forklaringen er, at de, der mistede deres arbejde, da krisen var på sit højeste, nu dukker op i langtidsledighedsstatistikken. Men for ikke at miste proportionerne i debatten her i dag vil jeg bare lige nævne, at der i slutningen af 1990'erne faktisk var over 130.000 langtidsledige.

Langtidsledighed har først og fremmest store konsekvenser for den enkelte ledige, men jo også for samfundsøkonomien helt generelt har det naturligvis betydning, hvor mange langtidsledige der er. Vi ved, at jo længere tid den enkelte ledige er uden arbejde, desto vanskeligere er det at vende tilbage til arbejdsmarkedet og få fodfæste på arbejdsmarkedet. Vi ved også, at grundlæggende læse- og skrivekundskaber er en vigtig forudsætning for netop at have tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor må manglende læse- og skrivekundskaber ikke blive en barriere for lediges muligheder for at få job og uddannelse.

Set i det lys synes jeg faktisk, det er helt rimeligt og fornuftigt, at personer, der ikke har en ungdomsuddannelse, får pligt til at blive læse- og skrivetestet, hvis der er behov for det. Læse- og skrivetesten skal behandles på samme måde som de andre pligter, personer på kontanthjælp har. Det vil sige, hvis kontanthjælpsmodtageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud, får pågældende også en sanktion.

Ud over en sanktion, hvis man ikke dukker op til en læse- og skrivetest, gennemfører vi også med forslaget her omprioriteringer af de midler, der hidtil har været omfattet af flaskehalsordningen, da der jo ikke lige p.t. er et presserende behov for at fastholde den bevilling på det niveau, som det var tilfældet i 2007, hvor den blev etableret.

Som nævnt er lovforslaget her en udmøntning af langtidsledighedsaftalen, og jeg håber meget, at Folketinget vil bakke op om lovforslaget.

Kl. 13:52

Formanden:

Tak til fru Ulla Tørnæs, og så er det hr. Eigil Andersen ... Der er en kort bemærkning til fru Ulla Tørnæs fra fru Line Barfod. Værsgo.

Kl. 13:53

Line Barfod (EL):

Tak. Jeg beklager, men min maskine, som jeg skal trykke på her, virker ikke helt.

Jeg tror, alle er fuldstændig enige om, at vi skal gøre noget ved langtidsledighed; det er der overhovedet ingen tvivl om. Men jeg går ud fra, at Venstre er enig i, at det allerbedste jo vil være at skabe nogle job. Det, der er behov for, er jo, at man får sat gang i beskæftigelsen, så folk kan komme i arbejde, og derfor vil jeg gerne høre, hvorfor fru Ulla Tørnæs og Venstre mener, det vil skabe flere job, hvis man forsøger at straffe folk, der har svært ved at læse og skrive, i stedet for at bruge ressourcerne på at få skabt nogle job og så bruge nogle ressourcer på at hjælpe folk med at få lært at læse og skrive, hvis det er det, der er problemet. Hvordan hjælper det med til at skaffe flere job, at man vil straffe folk, hvis de ikke kan læse og skrive?

Kl. 13:53

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:53

Ulla Tørnæs (V):

Nu tillader taletiden jo ikke at gennemgå hele den finanslovaftale, som blev indgået i går, her, men med den finanslovaftale, der blev

Kl. 13:56

indgået med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne i går, er der netop en meget, meget målrettet indsats, som helt sikkert vil medføre, at der bliver etableret job. Jeg tænker på hele iværksætterdelen, jeg tænker på den del af finansloven, der vedrører hele turistsektoren, og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det vil bidrage til at skabe flere job.

Men i relation til lovforslaget her er jeg af den klare overbevisning, at det er en klar fordel for langtidsledige – ja, for ledige i det hele taget – hvis man ikke har en ungdomsuddannelse, at man gennemfører en læse- og skrivetest med henblik på at se, hvad det er, der er brug for, for at man får de kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger. Al erfaring viser jo, at netop manglende læse- og skrivefærdigheder i visse situationer kan være en barriere for en langtidsledig for at komme tilbage på arbejdsmarkedet, og det er det, forslaget her tager fat på i tråd med det, vi har gjort for unge under 25 år med ungepakken.

Kl. 13:55

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 13:55

Line Barfod (EL):

Jamen jeg er fuldstændig enig i, at hvis folk mangler nogle kundskaber for at kunne få et arbejde, er det en rigtig god idé at hjælpe dem med at kunne få de kundskaber. Men det er jo ikke det, forslaget her handler om

Jeg synes, det ville være rigtig godt, hvis man kom med et forslag, der sikrede, at når man er arbejdsløs, kan man få ret til noget nødvendig uddannelse, omskoling, opkvalificering osv. Det har vi foreslået masser af gange, og det ville være rigtig godt. Men det, forslaget her går ud på, er, at man skal tvinge folk til at tage en læse- og skrivetest, og hvis de ikke gør det, bliver de straffet. Så tager man penge fra dem, og det jo ikke det mest motiverende for folk, der måske har lidt det ene nederlag efter det andet i hele deres skoleforløb, og som ikke har fået den fornødne hjælp til at lære at læse og skrive. Det er ikke den rigtige måde at motivere dem til at komme i gang med at få lært de ting på, at man begynder at true og straffe dem osv. Kl. 13:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:56

Ulla Tørnæs (V):

Jamen jeg er nødt til at sige til fru Line Barfod, at for at kunne sætte ind med en målrettet uddannelsesindsats, er man jo også nødt til at vide, hvor det er, der er behov, og her er denne læse- og skrivetest et utrolig godt og nyttigt redskab for at få identificeret, hvad det er, der skal sættes målrettet ind med, og det er det, forslaget her handler om. Det er selvfølgelig ikke testen alene, der er afgørende, det er opfølgningen på testen, og derfor vil vi sikre, at alle langtidsledige, som ikke har en ungdomsuddannelse, og hvor det viser sig, at der er et behov, fremover får pligt til at gennemføre en sådan læse- og skrivetest.

Kl. 13:56

Formanden:

Tak til fru Ulla Tørnæs, og så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Dette lovforslag er med til at vise, at det sorte trekløver Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har en meget kortsynet, forkert og perspektivløs arbejdsmarkedspolitik. Jeg må sige, at de borgerliges arbejdsmarkedspolitik er en rygende ruin over tabte muligheder.

For det sorte trekløver handler det om at ramme arbejdsløse, ikke om at hjælpe dem. Regeringen og Dansk Folkeparti har eksempelvis halveret dagpengeperioden for arbejdsløse fra 4 til 2 år, selv om dagpengeperioden på ingen måde forhindrer ledige i at komme i arbejde. Under højkonjunkturen for ca. 3 år siden var ledigheden helt nede på 40.000-45.000, samtidig med at dagpengeperioden var på 4 år, og det er jo det bedste bevis på, at dagpengeperioden på ingen måde forhindrer, at arbejdsløse kommer i arbejde.

Det sorte trekløver har så i fredags aftalt at ville spare ikke mindre end 525 mio. kr. på aktivering af arbejdsløse. I mange tilfælde er pengene hidtil blevet brugt på nogle elendige jobsøgningskurser, hvor man skulle finde sin indre fugl eller lære at kaste æg ned ad en trappe, og det er godt, at de jobsøgningskurser nærmest forsvinder nu, for sådan vil det blive. Men det er en fejl af utrolig store dimensioner, at VKO nu vil spare pengene helt væk. Tværtimod er der brug for at give arbejdsløse langt bedre muligheder for at deltage i efteruddannelseskurser, som næsten altid koster penge, eller mulighed for en direkte omskoling, hvis ens hidtidige jobmuligheder er forsvundet, f.eks. fordi branchens arbejdspladser er flyttet til udlandet. Derfor er det en kæmpe fejl, at man bare vil fjerne pengene i stedet for at bruge de 525 mio. kr. til at hjælpe arbejdsløse på en bedre måde, end det hidtil er sket. Det er altså to eksempler på en fuldstændig perspektivløs arbejdsmarkedspolitik, og dagens lovforslag, som vi behandler nu, kan så være et tredje eksempel på den dårlige borgerlige politik. Det handler om penge, som hidtil er blevet brugt til at tage initiativer, der kan modvirke mangel på arbejdskraft i visse brancher, og dem vil man altså fjerne.

Man har så fået konsulentfirmaet Rambøll til at lave en undersøgelse, og undersøgelsen viser bl.a., at der er tale om en uklar form for bevilling. Den rummer alt for meget bureaukrati, og der er en alt for stor langsommelighed i arbejdet med den her flaskehalsbevilling, fra man tager et initiativ, og indtil det bliver ført ud i livet. Det er da nogle store vanskeligheder, men det må man jo så efter vores opfattelse gøre noget ved, forbedre det og absolut ikke fjerne pengene. Sagen er jo, at selv om man sløjfer bevillingen, løser det jo ikke det problem, at Danmark efter al sandsynlighed om nogle år kommer til at mangle arbejdskraft inden for visse brancher, fordi der er ufaglærte, der har brug for at blive faglærte, eller nogle, som er uddannede, men som har de forkerte uddannelser i forhold til behovet.

Denne fremtidige situation om 3, 4, 5 eller måske 6 år er jo en situation, som vi skal gøre alt, hvad vi kan, for ikke opstår. Det skal vi naturligvis gøre i tide, og derfor er det vigtigt at se frem i tiden og få folk uddannet til de rigtige brancher, mens tid er. Derfor er denne flaskehalsbevilling, som man nu vil afskaffe, central og bør ikke fjernes. De penge, som man vil bruge til langtidsledige, må man så finde andre steder.

SF vil altså stemme imod dette lovforslag, og jeg kan tilføje, at den nuværende flaskehalsbevilling efter sin ordlyd fortrinsvis er koncentreret om at afhjælpe mangel på arbejdskraft på forholdsvis kort sigt. SF ønsker i virkeligheden, at pengene også skal kunne bruges til at afhjælpe mangel på arbejdskraft inden for visse arbejdsområder på mellemlang og lang sigt, altså noget af det, som jeg talte om før.

Man må jo sige, at den økonomiske krise og den store arbejdsløshed er noget utrolig dårligt, som rammer mange mennesker på en meget trist og uheldig måde. Men når man har krisen, og man har en arbejdsløshed, vil en af vejene, som kan være konstruktiv med hen-

blik på fremtiden, jo være, at man i det mindste eksempelvis bruger tiden til, at ledige bliver uddannet til brancher, hvor man regner med, at der bliver arbejde i fremtiden. Det er der perspektiv i, og det er en helt, helt anden historie end den negative historie, som regeringen kommer med her.

Kl. 14:01

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen, og så er det fru Julie Rademacher som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Mange tak. Jeg skal læse denne tale op for hr. Leif Lahn Jensen, der desværre ikke kunne være til stede her i dag:

I maj 2010, da pakken om bekæmpelse af langtidsledighed blev aftalt, hørte vi mange ord fra ministeren. Ministeren var henrykt og kaldte den for et gigantisk løft – et gigantisk løft. Man kan jo spørge sig selv, om det er et gigantisk løft at tage nogle penge fra flaskehalsmidlerne og bruge dem på at få flere af de langtidsledige i gang. Man kan også spørge sig selv, om det er et gigantisk løft at bruge flere penge, vi får brug for, når krisen er ovre.

Jeg mener, at et gigantisk løft vil være at finde nogle nye penge, finde nogle midler, som vil gøre en forskel, og som ikke bare vil ødelægge noget andet, altså vigtige midler, som skal finansiere en tyndbenet plan. Disse flaskehalsmidler skulle netop stå klar, når krisen er ovre, når det igen går stærkt herhjemme, og virksomhederne har travlt. Midlerne skulle være med til at uddanne og opkvalificere nogle personer til noget helt andet, når vi står og mangler arbejdskraft ude i fremtiden. De spæde positive tendenser i økonomien må vi ikke forveksle med et selvbærende økonomisk opsving.

Derfor er det særlig vigtigt, at erhvervslivet kan rekruttere den nødvendige arbejdskraft, og her er det potentielt livsfarligt at skære ned i flaskehalsmidlerne, der netop er med til at kanalisere arbejdskraften hen til vækstbrancher og generelt derhen, hvor efterspørgslen er størst. Hvordan vil regeringen så løfte den del, og har regeringen et bud på det? Det tvivler jeg ret meget på at den har. Den største bekæmpelse af langtidsledigheden er efter min mening helt klart et folketingsvalg nu og en anden regering. Det ville være et gigantisk løft.

Denne regering har skåret ned på uddannelse i mange år og senest i finansloven for 2011. De har skåret ned på den uddannelse, som netop kunne gå hen og være med til, at færre ville blive langtidsledige, altså de kortuddannede og dem, som har brug for efteruddannelse. Selv regeringens gode venner fra Dansk Industri mener faktisk, at besparelserne vil betyde, at færre tager en uddannelse.

Regeringen har skåret ned i mulighederne for supplerende dagpenge, så flere er blevet fuldtidsledige frem for at ville have en lille tilknytning til arbejdsmarkedet. De har halveret dagpengeperioden og fordoblet optjeningskravet og dermed gjort det meget sværere at kunne få dagpenge – igen noget, som mange mener ikke ligefrem fremmer afhjælpningen af langtidsledigheden. Senest har de så i fredags skåret over 500 mio. kr. på aktivering og dermed gjort det sværere for kommunerne at give de ledige en mulighed for at komme ordentligt i gang. Her kan jeg jo nævne 6 ugers selvvalgt uddannelse, hvor kommunerne nu skal lave sådan en uddannelse for sølle 13.700 kr. pr. person. Man får altså ikke mange gode uddannelser for disse små penge. Og som om det ikke er nok, er der yderligere skåret ca. 400 mio. kr. på netop selvvalgt uddannelse.

Man fokuserer på virksomhedsrettet aktivering, og det er jo også fint nok, men der er altså også en del, som ville have bedst af at uddanne sig. Så vidt jeg kan se, vil det være bedst for kommunerne, hvis de aktiverer de forsikrede ledige, fordi de er den højeste udgift for kommunerne, og fordi det vil være lettere for dem at skrue billi-

ge tilbud sammen til dem. Derfor vil de langtidsledige kontanthjælpsmodtagere blive taberne – igen en helt forkert måde at gøre tingene på, hvis man virkelig mener, man vil gøre noget ved langtidsledigheden.

Vi mener, at det er helt forkert at fjerne disse midler. Vi mener, at regeringen forfejler endnu en gang og bruger meget tid på at rose sig selv og rakke andre ned frem for at tage deres ansvar og gøre noget ordentligt og rigtigt ved det store problem, vi har med langtidsledighed, og som desværre også synes at være stigende. Langtidsledigheden koster samfundet dyrt, og her er regeringen økonomisk uansvarlig, når de ikke tager det seriøst nok.

Jeg kan vel ikke sige det mere klart: Socialdemokraterne stemmer imod forslaget.

Kl. 14:06

Formanden:

Tak til fru Julie Rademacher. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører. Kl. 14:06

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Lovforslaget fra beskæftigelsesministeren er en konsekvens af den aftale om langtidsledighed, som regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne indgik i maj måned. Det er en fremragende og fremsynet aftale, der sætter omkring en halv milliard kroner af til at bekæmpe langtidsledighed ved at hjælpe vores langtidsledige medborgere med den uddannelse eller det kompetenceløft, som de har brug for.

Langtidsledighed er efter vores opfattelse skidt for den enkelte, der risikerer at bevæge sig stadig længere væk fra arbejdsmarkedet, i takt med at dagene, ugerne og månederne går. Men det er også skidt for skatteborgerne, der skal betale dagpenge gennem lang tid. Der er derfor al mulig grund til at tage fat om nældens rod og gøre noget ved ledigheden. Det bidrager lovforslaget til, og det indeholder to elementer, som jeg gerne vil komme nærmere ind på.

Det ene element er en sanktion over for kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, der nægter at deltage i læse- og skrivetest. I dag kan kun kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere under 30 år få en sanktion, hvis ikke de vil deltage i læse- og skrivetesten. Fremover vil det gælde samtlige kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, som ikke har en ungdomsuddannelse, og som vurderes at have et behov for en sådan test. Det er det helt rigtige at gøre for at hjælpe kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, der læser eller skriver dårligt. I dag er det nemlig sådan, at langt de fleste stillinger kræver, at man kan læse og skrive på et rimelig højt niveau, og derfor er det vigtigt, at vi hjælper ledige, for hvem manglende læse- og skrivefærdigheder udgør en hindring for at få et job, til at få de færdigheder. Og første skridt på vejen til at få hjælp er at konstatere, om der er et problem.

Det andet element i lovforslaget er en ophævelse af den såkaldte flaskehalsbevilling i lov om ansvar for og styring af den aktive beskæftigelsesindsats. Bevillingen var et resultat af den trepartsaftale, som regeringen indgik med KL, Danske Regioner, LO, AC og FTF tilbage i 2007, og som havde til formål at sende de ledige i retning af sektorer med lav arbejdsløshed og gode beskæftigelsesmuligheder. Men desværre har bevillingen vist sig ikke at fungere, som den skulle, og derfor var det også en del af forårets aftale om langtidsledighed at ophæve bevillingen og i stedet bruge pengene på at bekæmpe langtidsledighed. Det anser vi for at være en meget hensigtsmæssig omprioritering af skatteydernes penge.

Samlet set kan vi Konservative altså støtte lovforslaget fra beskæftigelsesministeren. Det er et glimrende lovforslag, der vil betyde, at flere kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere gennemgår en læse- og skrivetest og derefter om nødvendigt får hjælp til at forbedre deres læse- og skrivekompetencer. Det skulle meget gerne hjælpe dem ud af ledigheden og ind på arbejdsmarkedet, hvor de kan bidrage til fremtidens vækst, velstand og velfærd.

Kl. 14:09

Formanden:

Tak til fru Helle Sjelle. Så er det fru Marianne Jelved som ordfører.

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Da den Radikale ordfører, hr. Morten Østergaard, ikke kan være til stede lige nu, skal jeg fremføre Det Radikale Venstres synspunkter på L 43. Det er jo en udmøntning af en aftale, altså et forlig imellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne fra maj måned i år, og derfor er Det Radikale Venstre jo også tilhængere af det og stemmer for forslaget, da det er en udmøntning af den pågældende aftale.

Det er jo ud fra gode erfaringer fra unge under 30 år, der læse- og skrivestestes, for at det kan vurderes, om de skal have en særlig hjælp for at opnå de færdigheder, som er så nødvendige i dagens samfund og ikke mindst i fremtidens samfund. Det er flaskehalsbevillingen, der skal finansiere det. Man kan sige, at det er beklageligt, at man skal bruge flaskehalsbevillingen til det formål, men desværre er vi jo i en situation, hvor flaskehalsbevillingen ikke tjener noget formål lige nu, da der ikke rigtig findes flaskehalse i Danmark. Så vi er tilhængere af, at man gør den her indsats for at skaffe midler til at gennemføre en undervisning til dem, der er over 30 år, og som har de samme problemer som dem under 30, der allerede bliver finansieret.

Jeg kan ikke lade være med, når jeg nu har hørt på ordførertalerne, at minde om, at vi i 1990'erne havde en meget, meget høj ungdomsarbejdsløshed i Europa, også i Danmark, og der gennemførte regeringen med statsminister Poul Nyrup Rasmussen i spidsen en omlægning af forsørgelsesgrundlaget for unge under 25 år. Man afsatte 6 måneder til dagpengeperiode, og hvis ikke man efter de 6 måneder enten var i job eller i uddannelse, var der bare ikke nogen finansiering længere. Det afskaffede ungdomsarbejdsløsheden i Danmark. Det er bare lige til erindring. Tak for ordet.

Kl. 14:11

Formanden:

Tak. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Alle politikere i dette Folketing vil jo sige, at det afgørende er, at vi får bekæmpet langtidsledighed, og det gør vi ved at skabe nogle job. Det håber jeg i hvert fald.

Så er problemet jo, hvad man rent faktisk gør for at få skabt de job. Hvis man ser på det, som regeringen og Dansk Folkeparti har foretaget sig indtil nu, har det jo primært været at give skattelettelser til de rigeste og give masser af penge til bankerne. Og det har ligesom ikke rigtig virket – tværtimod.

Vi synes, man skulle gå i gang med at skabe nogle konkrete job i stedet for at jagte de arbejdsløse. Vi ved, at der er brug for masser af klimarenoveringer, og der er forslag til, hvordan man finansierer dem. Vi ved, at der er brug for at få sat rigtig meget gang i at skabe grønne job, i at få sat gang i vedvarende energi, i at få sikret, at vi får skabt nogle af de produkter, som vi har brug for fremover, i stedet for at de skal sendes mange gange rundt om jorden, og at vi har brug for at få lavet nogle gode fødevarer osv. Der er masser af job, som vi skal have i Danmark fremover. Man kunne gå i gang i morgen, hvis man gerne ville skabe de job. Men regeringen og Dansk Folkeparti

vil hellere sikre penge til skattelettelser til de rigeste og så komme med så meget pisk som muligt af de arbejdsløse.

Vi fik for nylig også forklaringen fra beskæftigelsesministeren, da der blev diskuteret aktivering. Ministeren sagde, at det, man skulle se på, ikke var effekten af dem, der var i aktivering, nej, det, man skulle se på, var, om folk, inden de kom i aktivering, gik ud og tog et job. Formålet med at piske de arbejdsløse er altså, at folk skal gå ud og tage nogle job på elendige arbejdsvilkår, som man normalt ikke ville acceptere i Danmark. Det synes jeg man skulle sige ærligt faktisk er det, man vil, sådan som beskæftigelsesministeren næsten fik sagt det i sine kommentarer til aktiveringsspørgsmålet.

Hvad angår det her forslag, går det ud på, at man siger: Vi tror, at folk ikke har lyst til at kunne læse og skrive, vi tror, at folk helst vil gå rundt og ikke være i stand til at læse et vejskilt, ikke være i stand til at påtage sig et arbejde, hvor de skal læse og skrive, og derfor straffer vi dem, hvis de ikke vil deltage i en test. I stedet kunne man gå ind og sige: Lad os give nogle rigtig gode muligheder for dem, der har svært ved at læse og skrive, og lad os gå ind og se på, hvordan vi får flere i gang med at lære at læse og skrive. Hvad er der for nogen gode erfaringer med at motivere folk, og hvordan sikrer vi, at vi får ændret reglerne, så folk rent faktisk også får lov til at deltage i de forløb, og så der kommer penge med til det? Jeg synes jo, at det nemmeste ville være, hvis man snakkede med folk og spurgte dem, om de var i stand til at læse og skrive, spurgte dem, om de havde behov for hjælp til uddannelse på det her område eller på andre områder for bedre at kunne få job. Det ville da være det bedste.

Det fremgår af en række høringssvar fra dem, der har kendskab til nogle af de mest udsatte i vores samfund, både fra Rådet for Socialt Udsatte, Danske Handicaporganisationer og Dansk Socialrådgiverforening, at det med sanktioner er den helt forkerte vej at gå. Mange af de her meget udsatte mennesker vil slet ikke kunne finde ud af at håndtere det. Vi ved om mange af dem, at hvis de i forvejen har svært ved at læse og skrive, åbner de altså ikke rudekuverter. Mange af dem viger tilbage for kontakt med systemet, og nu kommer det så til at koste dem yderligere. Vi synes, at det er den helt forkerte vej at gå. Vi synes, at man i stedet skal hjælpe og støtte dem

Som flere andre har været inde på, forstår vi simpelt hen ikke, at man ophæver flaskehalsbevillingen. Der er i den grad behov for at have nogle gode muligheder for at sikre, at man får omskolet de folk, der går arbejdsløse, over til steder, hvor der er mulighed for at få job. Det har man kunnet gøre med flaskehalsmidlerne ved lokalt og regionalt at sætte dem ind nøjagtig der, hvor der var behov for at bruge pengene. Det fremgår af den evalueringsrapport, der ligger, at man faktisk lokalt er rigtig glade for at have dette instrument. Man mener, at det er skruet sammen på en bøvlet og bureaukratisk måde – det kunne vi jo så gøre op med – men vi kan ikke se, hvorfor i alverden man skal gå ind og helt fjerne en ordning, som rent faktisk giver mening ude lokalt, og som kan være til gavn i forbindelse med at få omskolet folk og få sat dem i arbejde der, hvor der er behov for arbejdskraft.

Kl. 14:16

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:16

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige udmøntning af aftalen »Stærkere ud af krisen – Bekæmpelse af langtidsledighed«, som jo blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og hr. Per Ørum Jørgensen den 27. maj 2010. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de dele af aftalen, der udmøntes administrativt.

Det er et stort problem, at der er ledige, der har vanskeligt ved at læse, skrive og regne. Derfor synes jeg, det er positivt, hvis man kan kombinere beskæftigelsesindsatsen med at give mennesker, der har behov for det, et løft i deres evner til at læse, skrive og regne. Lovforslaget lægger op til, at man kan læse- og skriveteste alle ledige uden en ungdomsuddannelse, som har behov for det. Testen skal danne grundlag for at give kurser, som kan give ledige, der har behov for det, et løft i deres læse-, skrive- og regnefærdigheder. Testen bliver en del af den aktive beskæftigelsesindsats. Ledige får derfor pligt til at deltage i testen, hvis jobcenteret vurderer, at deres behov for en test er der. Jeg foreslår derfor, at der i loven fastsættes en sanktion for manglende deltagelse i læse- og skrivetest.

Lovforslaget indeholder også forslag om ophævelse af flaskehalsbevillingen. Formålet med flaskehalsbevillingen er, at bevillingen skal få jobcentre til at give tilbud til ledige inden for områder, hvor der mangler arbejdskraft og der er gode beskæftigelsesmuligheder. Det har vist sig, at ordningen ikke har kunnet leve op til disse intentioner, og jeg foreslår derfor, at flaskehalsbevillingen omprioriteres til finansiering af initiativerne i aftalen om bekæmpelse af langtidsledighed og dermed bortfalder fra den 1. januar 2011.

Til slut vil jeg gerne takke for behandlingen af lovforslaget her i dag, og jeg ser meget frem til en god udvalgsbehandling.

Kl. 14:18

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3: Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af den nedsatte kontanthjælp til unge under 25 år.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 14.10.2010).

Kl. 14:18

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, bliver beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:19

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Enhedslisten ønsker at pålægge regeringen at ændre loven om aktiv socialpolitik, så unge under 25 år fremover kan få fuld kontanthjælp frem for den lavere ungeydelse. Begrundelsen er, at de unge ikke kan købe billigere ind end dem over 25 år, og at de ikke som unge på SU har mulighed for at arbejde ved siden af.

Inden jeg nævner alle de gode grunde til, at regeringen ikke kan støtte forslaget, vil jeg blot lige nævne, at Enhedslistens forslag koster 1,2 mia. kr. at gennemføre, i hvert fald hvis det isoleret set handler om kontanthjælp til unge. Nu kan jeg se i bemærkningerne til det fremsatte beslutningsforslag, at man, sådan som jeg læser det, også

ønsker at afskaffe starthjælpen. Men det ville altså koste 1,2 mia. kr., hvis man blot skulle kigge på de unge og kontanthjælpen.

Regeringens helt grundlæggende holdning er, at arbejde er normen, og at unge ikke skal på kontanthjælp. Målet er, at så mange som muligt får en uddannelse og hurtigt kommer i job, så de kan blive selvforsørgende i stedet for at være ledige. Unge, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet, skal have den hjælp og den støtte, som de har behov for, eller et venligt puf til at komme i gang med job eller uddannelse. De skal altså ikke understøttes i, at en samfundsbetalt, passiv tilværelse er i orden, tværtimod. Det er i øvrigt helt i overensstemmelse med den tidligere SR-regering, der i sin tid nedsatte dagpengene til unge.

Tænk over situationen for unge, der lige er fyldt 18 år, og som går fra lommepenge fra mor og far til 10.000 kr. om måneden. Får de et indtryk af, at de skal yde noget, eller vil de tro, at de lever i et slaraffenland? Jeg tror ærlig talt det sidste. For mig er der ingen tvivl om, at når det gælder unge mennesker, har ydelsernes størrelse altså en betydning for modtagernes tilskyndelse til at forsørge sig selv. Ungesatserne er med til at motivere mange unge til at komme ud af arbejdsløsheden og ind i beskæftigelse eller til at gå i gang med en uddannelse. Det kan godt være, at pasta og rugbrød ikke koster mindre for en ung kontanthjælpsmodtager, men vi skulle jo altså nødig have et forsørgelsessystem, der betyder, at unge går ned i indtægt, hvis de gør en indsats for at komme til at stå på egne ben.

Hvis de unge får små 10.000 kr. om måneden, som kontanthjælpssatsen for unge ikkeforsørgere jo er, så havner vi i en situation, hvor det vil være svært at få de unge til at tage en uddannelse på SU-niveau, fordi de skal gå markant ned i indtægt. Den vej vil jeg ganske enkelt ikke være med til at gå. Kontanthjælpen til unge skal være på et niveau, så den ikke mindsker den unges incitament til at tage et arbejde eller en uddannelse på SU. Aftalen om flere unge i uddannelse og job, som vi sidste år indgik med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, giver netop bedre muligheder for en målrettet indsats for, at unge kommer i uddannelse eller job.

Jeg er dog helt enig med forslagsstillerne i, at der er et behov for at sikre, at færre unge bliver – som der står – så ødelagte, at de ender på en førtidspension. Vi skal gøre alt for at forhindre, at f.eks. unge mennesker med psykiske sygdomme ender på en livsvarig førtidspension. Derfor vil jeg også sætte fokus på en bedre indsats for at hjælpe de svage grupper ind på arbejdsmarkedet, når vi her senere på efteråret skal i gang med at forhandle en reform af førtidspensionsog fleksjobområdet.

Ja, der er også lige det der med prisen, nemlig de 1,2 mia. kr., hvis man isoleret set kigger på kontanthjælpen. Jeg har godt lagt mærke til, at man end ikke nævner det i beslutningsforslaget, men det tager jeg mere som et udtryk for det syn, som Enhedslisten repræsenterer, når det gælder økonomi, og dermed den manglende ansvarlighed, man står for.

Med dette kan jeg bare sige, at regeringen ikke støtter forslaget.

Formanden:

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger. Det er først fru Line Barfod.

Kl. 14:23

Line Barfod (EL):

Spørgsmålet i forbindelse med ansvarlighed er jo, hvem man er ansvarlig over for. Regeringen synes, man skal være ansvarlig over for bankdirektørernes økonomi. Vi synes, man skal være ansvarlig over for det samlede samfunds økonomi, også over for almindelige menneskers økonomi, og derfor er vi ret optaget af, at man ikke får en stor gruppe mennesker, der kommer til at være på førtidspension re-

sten af deres liv. Det mener vi er forfærdeligt for dem, og det mener vi også er hårdt for samfundet.

Jeg vil gerne stille to spørgsmål til ministeren. Det ene er, om ministeren kan bekræfte, at hvis man er på kontanthjælp og er i stand til at arbejde, så skal man også tage et arbejde, når man bliver tilbudt det, ellers mister man sin kontanthjælp. Man kan altså ikke bare gå ned og hæve kontanthjælp uden at ville yde noget. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om ministeren er enig med Venstres daværende ordfører, fru Irene Simonsen, der i 2006 sagde om nogle af de unge, der var på nedsat ydelse, og som var psykisk syge:

Det er klart, at når man ønsker at komme videre med sit liv, skal man også have chancen for det, og derfor vil Venstre stemme for forslaget. Citat slut.

I 2006 mente Venstre altså, at der var en gruppe unge, som havde det så slemt, at de skulle op på at have almindelig kontanthjælp for at kunne klare sig og kunne komme videre i livet. Hvorfor er det, at Venstre kun mente, det gjaldt for denne lille gruppe unge og ikke for den større gruppe unge, der havde lige så alvorlige problemer?

Kl. 14:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:25

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jamen naturligvis skal man stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man vil hæve sin kontanthjælp, og det ved fru Line Barfod også godt.

Når man kigger på de sårbare unge, vil jeg sige, at jeg bestemt ikke mener, at det her er et spørgsmål om at hæve kontanthjælpsbeløbet. Jeg mener tværtimod, at der skal sættes bredt ind over for den her gruppe af unge, og det er jo lige præcis det, vi gør, ikke alene med ungepakken, men også med andre initiativer.

Jeg tror aldrig nogen sinde, ja, jeg tør endda godt lægge hovedet på blokken og sige, at der faktisk aldrig nogen sinde har været så mange gode muligheder for f.eks. mentorstøtte og andre former for hjælp og støtte til den her gruppe af unge. Og det er altså med til at flytte rigtig mange unge fra passiv forsørgelse og over til et aktivt liv enten med job eller med uddannelse.

Men så bliver jeg altså også nødt til lige at vende tilbage til det med økonomisk ansvarlighed. Fru Line Barfod siger, at det er et spørgsmål om, hvem man skal være økonomisk ansvarlig over for. Jeg håber da, at der er så meget økonomisk fornuft i Enhedslisten, at man også mener, at man har et samfundsmæssigt ansvar for at få økonomien til at hænge sammen.

Kl. 14:26

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 14:26

Line Barfod (EL):

Vi mener, man har et stort ansvar for at få samfundsøkonomien til at hænge sammen, og derfor har vi også gentagne gange advaret mod de totalt uansvarlige skattelettelser og den totalt uansvarlige økonomiske politik, som regeringen og Dansk Folkeparti har ført, og derfor har vi gang på gang fremlagt forslag til, hvordan man sikrer, at man får lukket hullet i statskassen, og sikrer, at man får investeret i fremtiden.

En af de måder, det er vigtigt at investere i fremtiden på, er ved at tage sig af de udsatte unge, så vi sikrer, at de udsatte unge faktisk får den hjælp, de har behov for. I stedet for at de bliver fastholdt i fattigdom og til sidst bliver så ødelagte, at de ender på førtidspension resten af deres liv, mener vi, at man skal tage fat i de unge og give

dem den hjælp, de har behov for, for at sikre, at de faktisk får det bedre og bliver i stand til at tage en uddannelse og komme ud og arbejde. Hvordan mener ministeren at en ung, der ikke har penge nok til at købe mad for, skal være stand til at tage imod anden hjælp?

Så skal jeg igen spørge: Er ministeren enig med Venstres ordfører, fru Irene Simonsen, som i 2006 mente, at man skulle hjælpe unge, som var udsatte, og som havde behov for en hjælpende hånd for at kunne blive i stand til at klare sig selv?

K1 14:27

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:27

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal gøre noget for den her gruppe, som jeg sagde tidligere, men at det ikke er i form af at hæve kontanthjælpen. Den debat kan vi godt tage her, men vi kunne jo også tage debatten om, hvad det egentlig er, der bliver gjort i forbindelse med ungepakken og alle de andre ting.

Lad mig så bare lige vende tilbage til det med den økonomiske ansvarlighed. Det er dog helt utroligt at skulle høre, at Enhedslisten nu pludselig slår sig op på at være økonomisk ansvarlig, når man ikke engang har gidet regne ud, hvad det vil koste at gennemføre et forslag som det her. Men det har jeg så gjort, og det har jeg rent faktisk gjort, fordi fru Line Barfod i oktober måned stillede et spørgsmål til mig om, hvad det isoleret set vil koste at afskaffe ungeydelsen for de unge under 25 år, som får fuld kontanthjælp. Det var så 1,2 mia. kr. Og hvis man nu var økonomisk ansvarlig, vil jeg sige til fru Line Barfod, havde man nok gjort sig den ulejlighed lige at nævne det i det forslag, man har fremsat, og hvis man nu var så økonomisk ansvarlig, havde man nok også lige evnet at regne ud, hvor man ville skaffe de mange penge fra. Men det, man gør fra Enhedslistens side, er, at man lige til sidst skriver, at man i øvrigt også vil afskaffe starthjælpen. Ingen finansiering, ingen overvejelser, ingen økonomisk ansvarlighed overhovedet.

Kl. 14:29

Formanden:

Så er det fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Kl. 14:29

Julie Rademacher (S):

Der er jo, siden det her blev vedtaget, også blevet indføjet en lille undtagelse for dem, som er sindslidende, og som derfor bliver ramt uhensigtsmæssigt af det her. Det er omkring 500 personer, det har drejet sig om, og vi fik det kørt igennem – godt nok ikke med regeringens store vilje. Men jeg vil høre, om ministeren kan fortælle, om der er andre grupper, som måske også skulle undtages, fordi de hverken er i stand til at være i beskæftigelse eller tage en uddannelse.

Kl. 14:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:29

$\textbf{Beskæftigelsesministeren} \ (\textbf{Inger St} \emptyset \textbf{jberg}) :$

Jeg mener ikke, at der er andre grupper, der skal indgå, end de grupper, der indgår nu. Jeg mener tværtimod, at vi skal gøre en ekstra indsats for netop at få alle unge med, og det er bl.a. det, der ligger i den ungepakke, som også Socialdemokratiet var så ansvarlig både at stemme for og bakke op om. Og de var med i det store forlig, det indebar, nemlig det forlig, der blev indgået sidste år. Det blev indgået netop for at bakke op om den her gruppe af unge.

Derudover skal vi jo i gang med en førtidspensionsreform, og det er også et arbejde, som Socialdemokratiet naturligvis vil blive kaldt til forhandlinger om, i og med at man indgår i den forligskreds, det vedrører.

Kl. 14:30

Formanden:

Fru Julie Rademacher.

Kl. 14:30

Julie Rademacher (S):

Jeg bliver altid glad, når ministeren kan redegøre for Socialdemokraternes politik, men samtidig bliver jeg også nogle gange lidt bange. Det er jo fuldstændig korrekt, som ministeren siger, at vi er en del af ungepakken osv. Jeg er meget enig i det, men jeg vil dog lige en sidste gang høre, om ministeren fuldstændig udelukker, at der er grupper, som bliver ramt af det her, og som måske hverken er i stand til at tage et job eller tage en uddannelse.

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:30

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg mener, at de grupper, der allerede nu er undtaget, er de grupper, som skal undtages, og jeg mener dermed ikke, at der er grundlag for at udvide gruppen. Men jeg kan sige til fru Julie Rademacher, at fru Julie Rademacher her trygt og roligt kan læne sig op ad regeringens holdning, i og med at Socialdemokratiet og regeringen jo netop indgik den her aftale sammen, i øvrigt efter et fantastisk godt forhandlingsforløb, og det vil jeg gerne endnu en gang kvittere for.

Kl. 14:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan såmænd gøre det ganske kort, for jeg kan fuldt ud tilslutte mig beskæftigelsesministerens afvisning af Enhedslistens beslutningsforslag om her at afskaffe ungesatsen i kontanthjælpssystemet og så tilsyneladende også fjerne starthjælpen. Det fremgår i hvert fald af bemærkningerne, at det også lige kommer med i skyndingen.

Jeg vil gerne understrege, at det for Venstre er helt afgørende, at det altid skal kunne betale sig at arbejde, og det gælder også for unge. For os er det helt afgørende, at der ikke er, hvad kan man sige, økonomiske incitamenter for unge til at være på passiv offentlig forsørgelse frem for, som ministeren ganske glimrende flere gange understregede det, at være i job eller uddannelse – og her vil jeg gerne fremhæve ordinær uddannelse som det, jeg finder er det mest relevante.

Ser man så på talmaterialet, mener jeg faktisk også, at man kan sige, at ungeindsatsen virker. Den betyder faktisk, at unge kommer i gang med en uddannelse eller et job, og senest har vi jo med ungeaftalen lavet en målrettet indsats for de unge, som ved første hånd ikke lige kommer i gang med en ungdomsuddannelse.

Som ministeren var inde på flere gange, er beslutningsforslaget her blottet for enhver form for økonomisk betragtning, og derfor vil jeg slutte af med at sige, at jeg sådan set synes, forslaget er udtryk for, hvad jeg vil tillade mig at kalde uansvarlighed over for den enkelte unge, i og med at man altså ikke er parat til at understøtte den enkelte unge i at komme i gang. Og så er det ikke mindst, som også

ministeren fremhævede flere gange, samfundsøkonomisk fuldstændig uansvarligt. Tak.

K1. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:33

Line Barfod (EL):

Vi har gentagne gange fremlagt finansiering, og vores forslag er f.eks. at indføre en omsætningsafgift på aktier, som man havde tidligere. Hvis man lavede en omsætningsafgift på bare 0,5 pct., ville man få 7,6 mia. kr. ind, og så ville der være mere end rigeligt til at gå ind og sikre, at man ikke er så uansvarlig, at man lader unge få så voldsomt store problemer både fysisk og psykisk, at de aldrig kommer i gang og derfor ender på førtidspension resten af deres liv. Det mener jeg er noget af det mest uansvarlige, man overhovedet kan foretage sig, og jeg forstår ikke, hvorfor den her regering insisterer så meget på at gøre det.

Jeg vil gerne høre, hvad fru Ulla Tørnæs f.eks. mener om en ung mand, som har sukkersyge og derudover har nogle sociale problemer og derfor er konstateret ude af stand til at arbejde eller tage en uddannelse i øjeblikket, og om fru Ulla Tørnæs tror, det hjælper på hans sukkersyge, at han ikke har råd til at købe ordentlig mad.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Ulla Tørnæs (V):

Allerførst vil jeg udtrykke min stærke undren over, at Enhedslisten vælger at fremsætte et beslutningsforslag, som er blottet for enhver form for økonomi, der kan være med til at finansiere gennemførelsen af forslaget, og det er jo det, vi må forholde os til her. Her har man altså valgt at fremsætte et ganske, ganske omkostningsfyldt beslutningsforslag uden at gøre sig overvejelser om, hvordan det skal finansieres. Og derfor – eller ikke kun derfor, men også derfor – afviser vi det naturligvis.

Så kan fru Line Barfod komme med alle mulige betragtninger om, hvad der er af forskellige luftkasteller i Enhedslistens politik i øvrigt, og pege på forslag, som er fremsat i anden sammenhæng, men det kunne jo have været relevant at få det indarbejdet i forslaget her, så der var noget konkret at forholde sig til.

Fru Line Barfod har jo selv omtalt de her forskellige muligheder, som allerede findes i dag, hvor kommunerne kan gå ind i særlige situationer og give de unge hjælp på forskellig vis. Der har været drøftet unge med psykiske eller fysiske lidelser, hvor kommunerne har muligheder, og ud over det kan kommunerne også i helt særlige tilfælde give ekstraordinære bidrag til den unge. Men jeg vil gerne fastholde, at vi ønsker at opretholde ungesatsen med henblik på at sikre, at der er et incitament for den unge til enten at være i job eller være under uddannelse.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 14:36

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at Venstre ønsker at have så lave sociale ydelser, at folk er parate til at gå ud og påtage sig et hvilket som helst job til langt under den overenskomstmæssige løn. Det har jeg forstået.

Det, jeg bare ikke forstår, er, hvordan man kan påstå, at det er godt for den unge, og at det er godt for samfundet. Vi kan f.eks. tage

en ung mand, der har sukkersyge. Ham har kommunen altså ikke lov til at give ekstra penge hver måned – for det har man ikke lov til, som lovgivningen er i dag – og han har derfor ikke råd til at købe den mad, han egentlig skal have, for at hans sukkersyge ikke skal blive værre, og derfor får han en række følgesygdomme til sin sukkersyge og ender med at blive så syg, at han kommer på førtidspension, før han er fyldt 30, og i øvrigt har et elendigt liv, hvor han næsten ikke havde troet, at han skulle blive 30, fordi sygdommene blev så forfærdelige.

Mener Venstre virkelig, at det er den måde, vi skal behandle unge på i Danmark?

Kl. 14:37

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 14:37

Ulla Tørnæs (V):

Altså, jeg kunne faktisk godt tænke mig at se den statistik, som fru Line Barfod her indirekte henviser til. Hvad er det for en stor gruppe af unge mennesker, som er i den situation, som fru Line Barfod beskriver, hvor man på grund af ungesatsen havner på førtidspension? Jeg kunne altså godt tænke mig at se det statistiske belæg for at hævde, at ungesatsen fører lige direkte til førtidspension. Skulle det være tilfældet, at der er en sand vandring af unge på ungesatsen og direkte til førtidspension, så er det selvfølgelig noget, vi skal kigge på. Og det kunne vi så passende gøre i forbindelse med den førtidspensionsreform, som regeringen har annonceret at man vil lave, for der er det Venstres mål, at unge ikke skal have en permanent offentlig forsørgelse, altså at man parkeres på en permanent offentlig forsørgelse som førtidspensionen. Men jeg har bare svært ved at forestille mig, at fru Line Barfod kan dokumentere sin påstand her.

Så vil jeg bare fastholde, som ministeren også var inde på flere gange, at der findes muligheder for kommunerne for at give behovsbestemte tillæg til unge på ungesatsen.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Julie Rademacher som socialdemokratisk ordfører

Kl. 14:38

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Mange tak. Beslutningsforslaget her fra Enhedslisten handler om ungeindsatsen og den særlige kontanthjælp for unge under 25 år, som svarer til SU for de unge, der studerer.

Det er nogle meget sympatiske bemærkninger, Enhedslisten har i forslaget, og mange af dem er vi sådan set meget enige i, og vi ser en meget god pointe i dem. Men vi har samtidig siden forliget »Flere i arbejde« i 2002 kunnet konstatere, at Danmark i en årrække har udmærket sig ved at have en af de laveste ungdomsarbejdsløshedsprocenter i Europa netop på grund af ungeydelsen. Det kan vi ikke se bort fra. Og derfor står vi fast på den aftale, vi lavede med regeringen i 2002, og vi ønsker fortsat at sikre, at unge enten får et job eller en uddannelse.

Lad mig her understrege, at vi taler om en gruppe unge, som er klar til et job eller til en uddannelse. Finanskrisen er sammen med den borgerlige regering og Dansk Folkeparti en meget dårlig cocktail og har bevirket, at jobbene ikke længere hænger på træerne i Danmark. Til gengæld mener vi, at denne gruppe af unge er klar til uddannelse.

Jeg vil dog tilføje, at regeringen har fejlet og ikke har nået sin egen målsætning på uddannelsesområdet – uopnåede målsætninger, som regeringen ikke kan tørre af på finanskrisen. Regeringen har ik-

ke nået målene om, at 50 pct. skal have en længere videregående uddannelse, og at 95 pct. skal have en ungdomsuddannelse. Det er ikke godt nok. Og det er katastrofalt for den næste generation, når unge må stoppe midt i en uddannelse på grund af mangel på praktikpladser og på grund af besparelser på uddannelsesområdet. Vi kan til forslaget her om ungeydelsen dog overordnet set konstatere, at den særlige ydelse på niveau med SU har animeret de unge til at gå i gang med en uddannelse eller til at finde job.

Vi er tilfredse med, at bl.a. unge sindslidende og andre unge, der ikke er i stand til at klare uddannelse eller job, har mulighed for at få en anden ydelse. Men vi vil dog også godt tilføje, at det bestemt ikke var regeringens mærkesag. Det var gennem hårdt arbejde i Arbejdsmarkedsudvalget netop noget af det, som Socialdemokraterne har været med til at sikre. Derfor kan vi også i dag støtte op om ungeydelsen. I det forslag var der tale om unge, der ikke var klar til job eller uddannelse.

Det er i modsætning til det forslag, som vi taler om i dag, hvor vi taler om en gruppe unge, der er klar til job eller uddannelse. Socialdemokratiet kan derfor desværre ikke støtte forslaget fra Enhedslisten, men vi stiller os positive over for mange af de pointer, der fremgår af bemærkningerne til forslaget, og ser frem til et fortsat samarbejde for både at sikre, at alle unge kommer med, og for at sikre samfundets allersvageste.

Kl. 14:42

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:42

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at Socialdemokraternes ordfører er positiv over for bemærkningerne i forslaget. Jeg skal lige sige, at vi jo er fuldstændig enige i, at unge, der er klar til at komme i arbejde eller i uddannelse, selvfølgelig skal i gang med arbejde eller uddannelse. Det er så i høj grad vores opgave at sikre, at der er arbejde og uddannelse, at der er praktikpladser osv. Det kræver så, at vi får et nyt flertal, men det arbejder vi jo så hårdt på.

Dem, forslaget her er målrettet, er de unge, der ikke er klar til at komme i arbejde. Det er rigtigt, at det i 2006 ved et beslutningsforslag, som både Socialdemokratiet, SF, De Radikale og Enhedslisten var forslagsstillere til, lykkedes at sikre, at de omkring 500 unge, som regeringen gav Dansk Folkeparti lov til at sikre, fik en højere ydelse.

Men der er en række andre unge med andre psykiske lidelser, der ikke er omfattet af det, det lykkedes at komme igennem med i 2006. Og de unge, der har fysiske lidelser, kan have lige så stort behov for at have råd til ordentligt mad, indtil de får det bedre. Unge med store sociale problemer kan have behov for hjælp. Vi har bl.a. set, at det er et stort problem, at der er unge kvinder, som ikke har råd til at betale husleje, men klarer det ved at sove hos mænd og give dem sex.

Jeg vil bare høre, om fru Julie Rademacher ikke mener, at det i høj grad er noget, vi skal sætte ind over for.

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren

Kl. 14:43

Julie Rademacher (S):

Det er jeg fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod, i. Jeg må da også sige, hvis ministeren har tid til at lytte, at vi tidligere har stillet spørgsmål til ministeren om, hvorvidt der er flere grupper, der bliver ramt, og som ikke er parate til at tage et job eller uddannelse. Det fik jeg en garanti for at der ikke er.

Skulle der være nogle derude, er vi parate til at tage det op for dem, for vi kan selvfølgelig ikke leve med, at der er nogen, der står helt uden for, som ikke kan klare job eller uddannelse, der kommer ned på en meget lav kontanthjælp. Men som jeg forstår ministeren, er det ikke det, der nu er tilfældet. Vi vil dog gerne under udvalgsbehandlingen snakke videre om de her grupper og være med til at stille nogle kritiske spørgsmål.

Kl. 14:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her forslag er jo et, som vi har set tidligere i noget nær samme stil, og det går ud på at se på, om der er nogle unge, der skal have en højere kontanthjælpsydelse, altså fritages for reglerne om ungesatsen for unge under 25 år. I Dansk Folkeparti har vi tidligere været med til at ændre reglerne for unge, der har haft psykiske problemer. Her tænker jeg på dem, der har borderline: De blev undtaget fra reglerne om den nedsatte ungeydelse. Det skal ses i forbindelse med, at de har ekstra store problemer med deres liv. Borderline er en meget vanskelig sygdom at definere; den giver næsten alle mulige slags symptomer.

I den her forbindelse er det sådan, at vi i Dansk Folkeparti ser sådan på det, at unge under 25 år skal i gang med en uddannelse. De skulle jo nødig gå på kontanthjælp, og derfor skal vi hjælpe dem i gang med en uddannelse. Jeg ved godt, at det enten er på teknisk skole eller et andet sted, en videregående uddannelse, hvor de kan få SU. De fleste af dem fra teknisk skole kommer jo ud og får en læreplads og dermed løn i den forbindelse.

Men i Dansk Folkeparti har vi også talt om, at vi da ikke vil udelukke, at der kan være andre grupper, der velbegrundet skulle kunne fritages for reglerne om den nedsatte ungeydelse. Og hvis der er en god grund, er vi også parate til at se på, om der skal laves undtagelser. Det kræver selvfølgelig, at der skal findes nogle penge til det, og skal det gøres, skal vi selvfølgelig have en snak med regeringen om, om vi kan finde penge til den slags.

Sidste gang blev det jo bestemt, at de skulle tages via satspuljen, og vi ved, at satspuljen mangler penge, at der ikke rigtig er nogen penge at gøre godt med. Men altså, i Dansk Folkeparti vil vi ikke afvise, at der kan være nogle andre grupper, der også kunne blive fritaget for reglerne om den nedsatte kontanthjælp for unge under 25 år. Men som beslutningsforslaget ligger her, er vi imod at lave en generel ophævelse af den nedsatte kontanthjælpsydelse for unge under 25 år.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:47

Line Barfod (EL):

Vi ser jo helst, at man kan sikre, at der i det hele taget ikke er unge, der skal ned på den lave ydelse, hvor man ikke har penge nok til at købe mad. Hver eneste gang vi kan hjælpe et menneske, vil vi gerne være med til det, så det glæder mig, hvis Dansk Folkeparti vil være med til at se på, hvilke andre grupper man kan hjælpe.

Jeg vil bare gerne høre, om det kun er unge med psykiske lidelser, som Dansk Folkeparti er parate til at hjælpe, eller om det også vil gælde unge med fysiske lidelser som f.eks. sukkersyge eller unge med alvorlige sociale problemer.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det kan jeg ikke stå og sige her. Det kræver, at det bliver undersøgt, hvilke grupper der er hårdest ramt. Det vil jeg ikke tage stilling til her og nu, men vi er klar til at se på, om der skulle være nogle grupper, der skal undtages fra den nedsatte kontanthjælp.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

K1. 14:48

Julie Rademacher (S):

Jeg havde faktisk et spørgsmål, som lignede det, fru Line Barfod også lige har stillet til Dansk Folkepartis ordfører. Vi lavede jo et meget omfattende arbejde i forhold til netop at få de sindslidende til ikke at være omfattet af den lavere sats for kontanthjælp. Jeg vil høre, om hr. Bent Bøgsted på lige fod med ministeren vil gå ind at garantere, at der ikke findes andre unge derude, som måske ikke er i stand til at tage en uddannelse eller job, som bliver sat ned på en lav kontanthjælpsydelse.

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Bent Bøgsted (DF):

Det tror jeg fru Julie Rademacher udmærket er klar over at jeg ikke kan garantere.

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 14:48

Julie Rademacher (S):

Vil Dansk Folkeparti så, som vi så det sidst, også være med til at rejse problemstillingen, hvis vi bliver bekendt med sådanne grupper?

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Bent Bøgsted (DF):

Jeg tror egentlig, at det var det, jeg sagde i min ordførertale: at vi var klar til at se på, om der skulle være andre grupper, der begrundet kunne fritages for den nedsatte ydelse. Men det kræver så også, at pengene skal findes. Sidste gang blev vi pålagt af regeringen – det var dengang, vi i samarbejde lavede en undtagelse for dem, der har borderline – at vi skulle finde pengene i satspuljen. Vi må erkende, at der lige nu og her ikke er nogen penge i satspuljen at tage til den slags. Det vil sige, at der i samarbejde med regeringen skal findes penge til den slags, og det kræver nogle forhandlinger, og det kræver, at man har en gruppe, om hvem der begrundet kan siges, at vi ikke kan hjælpe dem på anden måde.

Så det er selvfølgelig noget, der skal ses på, men det er vi også klar til i Dansk Folkeparti.

Kl. 14:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen ordfører fra SF i salen. Så er det fru Helle Sjelle som konservativ ordfører.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Som konservativ mener jeg naturligvis, at det skal kunne betale sig at yde en indsats, at arbejde. Det skal kunne betale sig hver dag at yde en indsats på arbejdsmarkedet, betale sin skat og beholde resten af sin indkomst selv. Hvis det ikke kan betale sig at arbejde, er der desværre mange mennesker, der lader være med at gøre det, og så skaber vi et forsørgersamfund, hvor et hårdtarbejdende mindretal forsørger et passivt flertal. Sådan et samfund ønsker vi Konservative ikke, men det gør Enhedslisten åbenbart. Det er åbenbart derfor, man har fremsat det her beslutningsforslag, der foreslår at afskaffe den nedsatte kontanthjælp til unge under 25 år.

I dag får enlige kontanthjælpsmodtagere under 25 år 6.351 kr. om måneden forærende af skatteyderne. Det er næsten 1.000 kr. mere, end hvad studerende uanset deres alder får i SU. Men det er ikke godt nok for Enhedslisten, som tilsyneladende ønsker at give folk uden arbejde mere i understøttelse på bekostning af folk i arbejde. Derfor foreslår man så åbenbart, at kontanthjælpsmodtagere under 25 år skal have det samme i kontanthjælp som personer over 25 år, dvs. næsten 10.000 kr. mere om måneden – et forslag, der vil koste skatteyderne ikke mindre end 1,2 mia. kr. om året. Jeg synes, det er rigtig, rigtig mange penge.

Forslaget bygger så på to argumenter. Det første argument er, at unge under 25 år ikke kan købe mad til en lavere pris end andre, og det har Enhedslisten jo også ret i. Men der er vel heller ikke nogen butikker, hvor SU-modtagere, der altså får færre penge end unge kontanthjælpsmodtagere, kan købe deres mad billigere, og sådan kunne man jo egentlig blive ved.

Men hvad er det egentlig, man vil fra Enhedslistens side med det her forslag? Og hvad bliver det næste – et forslag om, at vi kan oprette et statsligt madcenter, hvor alle med lavere indkomst kvit og frit kan hente deres mad? Jeg tror ikke, det er en løsning på de her problemer.

Det andet argument i forslaget er, at mange unge kontanthjælpsmodtagere har flere sociale og sygdomsmæssige problemer end unge, der studerer og modtager SU, og at de derfor bør have en større
kontanthjælp. Til det vil jeg for det første sige, at det trods alt er et
mindretal af unge kontanthjælpsmodtagere, der døjer med store personlige problemer, og heldigvis for det. De fleste er sunde og raske,
men trænger til at komme i gang med enten uddannelse eller arbejde,
og de bliver altså mere motiveret af, at det ikke er særlig attraktivt at
modtage passiv forsørgelse på skatteydernes bekostning. Derudover
har regeringen sammen med en række andre partier jo også netop
indgået en aftale om flere unge i uddannelse og job, der netop sigter
på at hjælpe den her gruppe unge i arbejde.

For det andet vil jeg gerne sige, at Enhedslisten jo har ret i, at der findes unge kontanthjælpsmodtagere med store sociale og sygdomsmæssige problemer. De er der, og dem skal vi naturligvis hjælpe, og det gør kommunerne jo også deres bedste for at gøre allerede i dag. Men vi skal også gøre mere, og derfor håber jeg også, som andre har været inde på her i dag, at Enhedslisten vil medvirke konstruktivt ved de kommende forhandlinger om f.eks. en reform af førtidspensions- og fleksjobordninger. Vi skal nemlig hjælpe de udsatte unge, så vi undgår, at de ender som f.eks. førtidspensionister. Men i modsætning til Enhedslisten mener vi Konservative ikke, at det er den rette vej frem at give disse unge flere penge mellem hænderne. Der skal en helt anden social og sundhedsmæssig indsats til.

Så alt i alt kan vi Konservative ikke bakke op om beslutningsforslaget fra Enhedslisten, der lægger op til at give unge under 25 år fuld kontanthjælp og dermed vænne dem til et liv på passiv forsørgelse.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:54

Line Barfod (EL):

Jamen det er gået op for mig, at De Konservative mener, at det er ligegyldigt, om man får mad eller ej. Hvis man først har prøvet at stå i en situation, hvor man ikke har penge til at købe mad, tror jeg, at man begynder at få en lille forståelse af, hvorfor det er så vigtigt, at man faktisk har penge til mad. Det er ikke, fordi jeg siger, at alle folketingsmedlemmer burde prøve bare i en uge at leve af det beløb, som unge på halv kontanthjælp får, men jeg synes faktisk, at man skulle prøve bare en enkelt dag, hvordan det er ikke at have penge nok og ikke at vide, om man har penge nok.

Jeg vil gerne høre, hvordan fru Helle Sjelle mener, at det er til gavn for den unge, hvis f.eks. en ung med sukkersyge ikke har råd til at købe den mad, som man skal have, når man har sukkersyge, og den unge derfor i stedet for får en række følgesygdomme, der ender med at gøre, at den unge bliver så invalideret, at vedkommende ryger på førtidspension.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil gerne slå fast, som jeg jo allerede sagde i mit ordførerindlæg, at det at få pengene til at slå til jo ikke kun er noget, som unge under 25 år på kontanthjælp skal finde ud af. Det er der også andre grupper her i samfundet, som er nødt til, f.eks. SU-modtagere, som også er nødt til at finde ud af, hvordan de får pengene til at slå til.

Med hensyn til mennesker, der har nogle særlige behov, som f.eks. vurderes til ikke at kunne komme ud på arbejdsmarkedet, er der jo andre muligheder. Der er også mulighed for, at kommunen kan gå ind og hjælpe de mennesker, og det gør kommunerne jo også i dag.

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 14:55

Line Barfod (EL):

Kommunerne har mulighed for at hjælpe ca. 500 unge med nogle ganske bestemte psykiske lidelser, som Folketinget har fastsat, og ikke andre. Kommunerne må ikke gå ind og give hjælp hver måned til husleje og mad. Det er forbudt ifølge de regler, der er i dag. Hvis man er ung på kontanthjælp, får man 6.551 kr. om måneden før skat. Det er ikke meget mere end det beløb, folketingsmedlemmer får skattefrit hver måned til de ekstra udgifter, man mener vi har ud over vores løn. Men det er altså det, som man mener at en ung på kontanthjælp skal klare sig for. Det er til at betale skat, det er til at betale en husleje, som ofte vil være 3.000 kr. om måneden, og det er til at betale mad og tøj og alle andre fornødenheder, toiletpapir og tandpasta og hvad som helst. Det er altså ikke et spørgsmål om, at de ikke kan finde ud af at få pengene til at slå til. Det er et spørgsmål om, at det ikke kan lade sig gøre.

Den nuværende regering har selv fastsat, at hvis man skal kunne klare sig i Danmark i dag, skal man have 5.380 kr. om måneden til mad og andre fornødenheder, når man har betalt sin skat, har betalt sine boligudgifter. Og de unge har altså langt, langt under det beløb, som regeringen selv har fastsat man skal have. Derfor spørger jeg igen fru Helle Sjelle, om hun mener, at det hjælper en ung med sukkersyge, hvis han ikke har råd til at købe den mad, som han egentlig skal have.

Kl. 14:56

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 14:56

Helle Sjelle (KF):

Uden at gå ind i det konkrete eksempel handler det naturligvis om, at hvis man har nogle sygdomme, er det jo nogle helt andre ting, man skal hjælpes med. Så handler det jo om sociale og sundhedsmæssige tilbud, og som jeg sagde før, har kommunen jo altså stadig væk mulighed for, hvis der er nogle særlige behov, at gå ind og give nogle former for tillæg. Så kan der selvfølgelig være særlige tilfælde i den enkeltes situation, som gør, at man ikke kan opnå det, og det vil jeg ikke stå her fra talerstolen og afvise.

Men jeg bliver også nødt til at sige, at jeg tror, at vi, Konservative og Enhedslisten, ser fuldstændig forskelligt på det her system, fordi for os handler det først og fremmest om, hvis man er ung under 25 år, at man kommer i gang med en uddannelse eller man kommer ud på arbejdsmarkedet. Det må være det, der er målet, frem for at man kommer på passiv forsørgelse og er der, indtil man bliver folkepensionist. Det vil vi simpelt hen ikke acceptere.

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Marianne Jelved som radikal ordfører.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Da den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard, desværre ikke kan være til stede nu, skal jeg fremføre Det Radikale Venstres synspunkter.

Det er jo meget lave tal, som beslutningsforslag nr. B 3 her opererer med. Selv 9.857 kr. om måneden til unge, der er over 25 år, er jo ikke mange penge at leve for. Det er 6.351 kr. om måneden, når man er under 25 år, selvfølgelig heller ikke. Det er, som det også er blevet sagt, grusomt ikke at have penge til de mest almindelige fornødenheder i hverdagen.

Vi tror bare i Det Radikale Venstre ikke, at svaret på de problemer er at løfte kontanthjælpen for de unge under 25 år. Unge på erhvervsuddannelserne får i praktikperiodens første år i størrelsesordenen 6.000-7.000 kr., og de har også fuld arbejdsuge, så de kan ikke som SU-modtagerne arbejde meget ved siden af. Det kan de heller ikke, når de er på skoleophold, der skal de også have en fuld arbejdsuge. Det er jo en parallel gruppe, kan man sige, som man formentlig skulle hjælpe – altså nogle af de unge mennesker, vi taler om her, der er på den lave kontanthjælpsydelse – over i uddannelsessystemet. Derfor har vi altså en vis forståelse i Det Radikale Venstre for, at den kontanthjælp, de unge under 25 år får, ikke er meget større end det, en elevløn er de første år på den erhvervsfaglige uddannelse.

Så kan man spørge: Hvorfor er de unge så ikke i de erhvervsfaglige uddannelser, men hvorfor er de på den lave kontanthjælpsydelse? Det er jo rigtigt, som det fremgår af beslutningsforslagets bemærkninger, at de udsatte unge, vi taler om her, har meget komplek-

se og mangeartede problemer, og derfor mener vi, at man burde sætte langt kraftigere ind i kommunerne i samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, socialforvaltningerne og sundhedsområdet osv. for at hjælpe disse unge på rette vej. Og rette vej er at gøre dem i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse og hjælpe dem med det. Og der er vi rigtig dårlige i Danmark til – jeg ved ikke, om man er bedre i andre lande, men vi er i hvert fald ikke gode til det her – at sørge for, at der samarbejdes på tværs. Jeg vil kalde det siloer – forvaltningen ligger i en silo, folkeskolen i en anden silo og erhvervsuddannelserne i en tredje silo osv. Vi er meget dårlige til at få hul igennem og gå på tværs og bruge de ressourcer, faglige kompetencer, som medarbejderne de forskellige steder har. Vi burde indføre et system, hvor man sagde, at det at være ung også var at være en stafet, en depeche, og ingen voksen professionel har lov til at slippe den depeche, før en anden har taget fat i den. Det er de huller, der er imellem de forskellige instanser, der skulle hjælpe de unge, der gør, at deres problemer bliver større og større, og det hjælper det ikke imod, hvis vi hæver den nedsatte kontanthjælp for de unge under 25 år. Tværtimod kunne det måske få os til at sige, at så er alt godt. Det er det ikke, heller ikke med et andet niveau.

Kl. 15:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod fra Enhedslisten.

Kl. 15:01

(Ordfører for forslagstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten. Jeg mener, at en del af debatten faktisk har været ordentlig og seriøs, og som jeg glæder mig til at arbejde videre med under udvalgsarbejdet, når man anerkender, at vi altså har en gruppe unge, som er særlig udsat og har nogle særlige problemer. I 2006 hjalp man ca. 500 af de unge med det fælles beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, SF, Radikale og Enhedslisten, hvor Dansk Folkeparti var med til at sikre, at disse ca. 500 unge kunne få almindelig kontanthjælp. Men det var jo kun en del af de unge, der har problemer, og jeg synes, det er fint, hvis vi kan gå ind og hjælpe yderligere nogle unge. Det vil vi meget, meget gerne være med til at lave et ordentligt og seriøst udvalgsarbejde om.

Men jeg forstår simpelt hen ikke den grundlæggende holdning om, at fordi man er ung, skal man have mindre at leve af end andre i dette samfund. Jeg er helt med på, at hvis man er klar til at tage en uddannelse eller et arbejde, skal man selvfølgelig det, og så skal vi da have skaffet praktikpladser. Vi skal sørge for, at der er uddannelsespladser nok, og vi skal sørge for, at der er job. Når vi lige har set, at der til et pedeljob var 693 ansøgere, er det nok et tegn på, at der er rigtig mange, der gerne vil i arbejde, så det er altså ikke sådan, at folk bare læner sig tilbage og ikke har lyst til at arbejde.

Jeg har aldrig mødt et barn, der svarede, når man spurgte det i børnehaven eller i folkeskolen: Hvad skal du være, når du bliver stor? Jeg vil være kontanthjælpsmodtager, eller jeg vil være førtidspensionist. Det er altså ikke det, børn og unge normalt drømmer om skal være deres liv, og jeg mener, det er en underlig holdning, man har fra nogens side herinde om, at mennesker generelt er nogle, der helst bare vil sidde derhjemme på sofaen og lave ingenting. Tværtimod er det jo sådan, at hvis man sidder hjemme på sofaen og laver ingenting, bliver man syg og går i stykker, og så er det, man ofte ender med at gå så meget i stykker og blive så syg, at man kommer på førtidspension.

Derfor skal vi selvfølgelig gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at undgå, at man kommer til at sidde hjemme på sofaen og lave ingenting. Derfor skal vi gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at hjælpe vores udsatte unge, og vi skal sørge for, at de ikke bliver så udsatte. Men man sætter folk i fattigdom – vi har altså en række børn, der

i dag vokser op i fattigdom og ikke får den hjælp, der skal til, og når de så bliver voksne og flytter hjemmefra, fortsætter man med at holde dem i fattigdom, når de ikke kan få en praktikplads og derfor ender på kontanthjælp. Jeg synes, at man burde sætte ind her og sikre dem ordentlig hjælp i stedet for at fastholde dem i fattigdom.

I beslutningsforslagets bemærkninger har vi også henvist til en undersøgelse, der viser, at en række af de unge, der er på den lave kontanthjælp, begår kriminalitet for at klare sig økonomisk. Der er en del, der sælger stoffer, og vi har set flere eksempler med – og flere og flere siger, at det bliver mere og mere omfattende – at unge kvinder, der ikke har råd til at betale husleje, fordi de er på den lave kontanthjælp, finder sig en eller anden voksenven, som de kan sove hos. Men det koster altså sex, og det betyder altså, at man på denne måde får en række unge kvinder til at prostituere sig – noget, som vi ellers i den grad plejer at være enige om at vi skal forhindre, at kvinder kommer ud i.

Vi ser, at der er en række af de unge, som har forskellige problemer, der ikke får ordentlig mad, og det forstærker deres problemer. Hvis man ikke får nok at spise, er det altså svært at følge den behandling, man skal have, og kombinationen af, at man får dårlig mad og går rundt med konstante bekymringer om, hvorfra man skal få penge nok til mad og til husleje, gør også ofte, at man sover dårligt og i det hele taget har det dårligt. Det forstærker alle de problemer, man kan have, både sociale problemer og psykiske problemer. Hvis man ikke har dem i forvejen, når man kommer på den lave kontanthjælp, er der altså mange, der får dem, og det vil sige, at man fastholder dem i fattigdom og i problemer og i udsathed, i stedet for at man giver dem den hjælp, der gør, at de kan komme ud af det og kan komme videre.

Det, der også kom tydeligt frem, da vi behandlede beslutningsforslaget i 2006, fra en lang række af de organisationer, der arbejder med de udsatte unge, var, at hvis de får ro på, hvis de er sikre på, at de har penge til at betale deres husleje og har penge nok til at købe deres mad og i det hele taget har ro i deres situation, jamen så bliver de utrolig motiverede til at deltage i behandlingen. Så virker behandlingen, og så kan de komme ud af deres problemer og komme i gang med uddannelse og dermed også på sigt komme i arbejde og klare sig selv. Det må dog være det, der skulle være målet, hvis det virkelig er det, som man ønsker skal ske, hvis man vil være ansvarlig over for de unge og over for samfundet. Men det er klart, at hvis man som regeringen ønsker, at vi skal have en lavere løn og ønsker, at man skal have løntrykkere, så skal man bare holde fast i de lave sociale ydelser, for så er det også det, man kommer til at få. Det synes vi bare ikke er vejen frem, og vi går ud fra, at det heller ikke er det, som oppositionen her i Folketinget ønsker, at vi skal have.

Kl. 15:07

Så skal jeg bare lige sige til den korte debat, der var om finansiering, at Enhedslisten gang på gang har fremlagt forslag til finansiering. Vi har gang på gang fremlagt forslag til, hvordan vi får råd til bedre velfærd, vi har fremlagt forslag til, hvordan vi får råd til at skabe job, og vi har fremlagt forslag til, hvordan vi får råd til at sikre både unge og andre på kontanthjælp og få afskaffet fattigdomsydelserne. Vi mener, det er utrolig væsentligt for at have en ordentlig velfærd, at vi ikke har folk, der lever i fattigdom. Med hensyn til en lang række fattigdomsydelser er vi heldigvis enige med resten af oppositionen, og derfor vil både starthjælp, kontanthjælpsloft og 450-timers-regel blive afskaffet, når vi får et nyt flertal.

Vi synes også, man skal afskaffe ungeydelsen. Vi synes ikke, man skal diskrimineres hverken på grund af sin alder eller på grund af sit navn. Vi har også forslag til, hvordan man finansierer afskaffelse af ungeydelsen. Vi foreslår konkret, at man genindfører en afgift på aktier på 0,5 pct. Det vil indbringe 7,6 mia. kr., så der er rigeligt til at afskaffe ungeydelsen og til også at gå ind og se på, hvordan vi får en højere folkepension og højere dagpenge.

Vi kan sagtens finde finansiering, det har vi fremlagt forslag til masser af gange, og det er der ikke noget problem med. Det eneste problem er, hvorvidt det er det, man ønsker, eller man hellere vil have, at der skal gives milliardskattelettelser til de allerrigeste. Hvis man synes, det er vigtigere, at bankdirektøren skal have en halv million ekstra næste år, end at nogle af de mest udsatte unge skal have penge nok til at købe mad, skal man selvfølgelig bare som regeringen holde fast i sin politik. Vi synes altså, det er vigtigere, at de udsatte unge får noget hjælp.

Kl. 15:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Julie Rademacher (S):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Enhedslistens ordfører vil gøre den indrømmelse, at ungeydelsen indtil videre har haft den effekt, at ungdomsarbejdsløsheden rent faktisk i en længere årrække har været rekordlav i Danmark.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Line Barfod (EL):

Nej, det er blevet diskuteret masser af gange fagligt. Og nej, jeg mener ikke, at der er nogen undersøgelser, der påviser, at der er den sammenhæng mellem det, der oprindelig, da det blev indført i 1980'erne, blev kaldt for sultecirkulæret, og så det, at ungdomsarbejdsløsheden er faldet, overhovedet ikke. Jeg mener, det er en række andre indsatser, man har gjort på arbejdsmarkedet, som har gjort, at flere er kommet i arbejde, og som har gjort, at beskæftigelsen generelt er steget, og ikke, at man er begyndt at sulte de unge.

Kl. 15:09

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \textbf{\textit{(Mogens Lykketoft):}} \\$

Fru Julie Rademacher.

Kl. 15:09

Julie Rademacher (S):

Der kan jeg så forstå at vi måske ikke er helt enige med Enhedslisten. Til gengæld vil jeg gerne spørge ordføreren, om hun kan tilkendegive, at vi under udvalgsbehandlingen netop får taget det her op med de svage grupper, der ikke er parat til enten uddannelse eller beskæftigelse, som ordføreren i dag flere gange har nævnt, men som vi ikke har været mere inde på. Så måske ordføreren allerede nu vil give et lille besyv med om, hvilke grupper det præcis er, der bliver ramt.

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Line Barfod (EL):

Jeg mener bestemt, at vi under udvalgsarbejdet skal gå ind og se på, hvordan vi kan hjælpe flere med psykiske lidelser. Der blev jo lavet en afgrænsning af, hvilke diagnoser man ville gå med til i 2006, fordi regeringen kun gik med til, at der var 500 unge, der kunne få lov til at få ekstra ydelser, og derfor måtte man tilpasse antallet af diagnoser, så det passede med, at det var 500 unge. Jeg synes, vi skulle gå ud og se på flere diagnoser, så der er flere unge, der kan blive omfattet. Jeg mener også, at vi skal se på de fysiske lidelser, bl.a., som jeg har sagt nogle gange under debatten, sukkersyge, men også

andre fysiske lidelser, hvor man får det værre, hvis ikke man får den mad, der er nødvendig for at kunne klare sig.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven. (Revision af reglerne om uledsagede mindreårige udlændinge m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.10.2010).

Kl. 15:11

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Det lovforslag, som vi her diskuterer, omhandler jo uledsagede mindreårige asylansøgere og en række ændringer i den forbindelse. I Venstre har vi den holdning, at de danske asylregler skal skrues effektivt sammen, så der sikres hjælp til de personer, som reelt har behov for det, men så de samtidig har en præventiv virkning på de mennesker, der mere eller mindre bevidst forsøger at få et asyl i Danmark, som de ikke er berettiget til.

Siden 2007 har Danmark – ligesom en lang række andre europæiske lande – oplevet en kraftig stigning på, jeg tror over 500 pct. i antallet af uledsagede mindreårige, der kommer hertil. Uledsagede mindreårige vil sige unge under 18 år – jeg vil ikke sige børn, for det mener jeg at de færreste af dem er – der kommer hertil uden deres familiemedlemmer for at søge om asyl. Disse unge får deres asylsag behandlet efter en helt særlig procedure, så vi sikrer os, at der bliver taget forsvarligt hånd om dem. En stor del af den her gruppe, vi taler om, er 15-17-årige, typisk drenge, der kommer fra Afghanistan. En række danske og internationale undersøgelser viser dog, at der er god grund til at formode, at et større antal af de uledsagede mindreårige er sendt af sted af deres forældre, der har betalt menneskesmuglere en mindre formue med det formål at få dem til Danmark, for at de kan tjene penge til familien eller på sigt måske kan få resten af familien med til Danmark.

I 2009 gennemførte politiet en aldersundersøgelse af 120 af de her unge. I syv ud af ti tilfælde var de pågældende, der sagde, at de var mindreårige, 18 år eller derover. Det er i hvert fald det, der er de danske myndigheders vurdering. Så er man selvfølgelig ikke ung længere. De undlader også at oplyse, at de har kontakt med deres forældre, og siger, at de ikke ved, hvor familien opholder sig. Hvis

vi kigger lidt på nogle af de undersøgelser, der er, kan vi desværre se, at de taler deres eget sprog. I hele Europa og særlig i Norden står vi i en situation, hvor vores asylregler er under pres på grund af nogle, der mere eller mindre bevidst forsøger at nedbryde dem. Det er selvfølgelig helt uacceptabelt, og derfor følger vi nu i Danmark i fodsporet af lande som Norge, Storbritannien og Holland og strammer reglerne for de uledsagede mindreårige.

En del af lovforslaget går ud på at opstarte et modtager- og omsorgscenter i de her unges hjemland, specielt i Afghanistan, hvor langt det største antal kommer fra. Her skal de hjemsendte unge kunne blive indkvarteret og få tilbudt uddannelse og deltagelse i reintegrationsforløb. Vi skal kort sagt i højere grad prioritere, at de unge får en tryg hjemsendelse og bliver hjulpet i hjemlandet. Derfor er vi også nødt til at skærpe reglerne, så der ikke gives opholdstilladelse til uledsagede mindreårige fra Afghanistan, hvis det er muligt for dem at vende tilbage til modtager- og omsorgsfaciliteterne. Det er i hvert fald det, man beder om hjemmel til her i lovforslaget. På den måde tager man hånd om de unge på en tryg måde, samtidig med at man bekæmper uacceptabelt snyd.

Nogle af erfaringerne med de her modtagercentre i andre lande, hos hvem man har fundet inspiration her i Danmark, kommer bl.a. fra Holland. Der oprettede man for år tilbage modtagerfaciliteter i Angola og Congo, hvortil uledsagede mindreårige blev sendt – unge, der sagde, at de var uledsagede, og at de var mindreårige. Ifølge de hollandske erfaringer fra Angola var det faktisk sådan, at alle de børn, alle de unge, som sagde, at de var under 18 år, og at de ikke havde nogen familie, med undtagelse af én blev hentet af deres slægtninge i lufthavnen. Det sender jo et signal om, at der er nogle, der kommer og siger, at de er unge og uledsagede, men som hverken er unge, dvs. under 18, eller uledsagede, dvs. ikke har familie i deres hjemland. Så forsøger de at udnytte nogle asylregler, selv om de ikke er berettiget til asyl.

Unge uledsagede, der er berettiget til asyl – altså nogle, som reelt er unge, og som reelt er uledsagede – skal fortsat beskyttes, og det bliver de i lovgivningen. Men vi vil ikke i Venstre være med til at have en lovgivning, der understøtter menneskesmugling, hvilket jeg desværre er bange for at den nuværende lovgivning gør, og derfor ligger der også i lovforslaget, at de unge, der bliver anerkendt som uledsagede mindreårige, skal have deres asylsag vurderet igen, når de fylder 18 år og ikke er mindreårige længere. Den skal prøves gennem den almindelige asylpraksis. Der er selvfølgelig en undtagelsesparagraf, en dispensation i lovforslaget, sådan at man undtagelsesvis, hvis man er velintegreret i Danmark og er kommet hertil som meget ung, lad os sige som 12-årig, og er fuldt integreret og kan sproget osv., ikke skal have sin asylsag prøvet på ny.

Men ellers er det udgangspunktet, og det er altså for at sikre sig mod snyd og svindel med asylreglerne, som man desværre, når man kigger på hollandske og norske erfaringer og også UNHCR's erfaringer, må erkende eksisterer i et betydeligt omfang. Det er vi modstandere af i Venstre, og derfor bakker vi op om de fornuftige ændringer, der ligger her i lovforslaget.

Jeg skal også på vegne af min konservative kollega, som desværre ikke kan være til stede her i salen i dag, sige, at Det Konservative Folkeparti bakker op om lovforslaget.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 15:17

Line Barfod (EL):

Jeg går ud fra, at hvis jeg spurgte Venstres ordfører, om man skal overholde børnekonventionen og tage hensyn til barnets tarv, så ville Venstres ordfører sige, at man selvfølgelig skal det. Derfor vil jeg i stedet for spørge, om Venstres ordfører mener, at man sikrer gode og

trygge vilkår for barnet, hvis det er kommet hertil som 12-årig og har fået at vide: Du er et uledsaget barn, som derfor får lov til at blive her, da vi ikke kan finde dine forældre nogen steder, men du skal vide, at når du bliver 18 år, bliver du sendt ud af landet.

Kl. 15:17

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 15:17

Karsten Lauritzen (V):

Som jeg også sagde i min ordførertale, er der en undtagelsesparagraf, en dispensationsmulighed, og det vil sige, at den unge, der har fået asyl på baggrund af at være mindreårig og uledsaget, skal have vurderet, om vedkommende skal igennem den almindelige asylprocedure, eller om vedkommende kan få lov til at beholde sin opholdstilladelse. Der kigger man på, hvor velintegreret den unge er.

Jeg vil sige, at hvis man er 12 år eller derunder, når man kommer til Danmark, og lærer sproget og bliver integreret – det vil man jo typisk blive på de 6 år, der går, fra man er 12 til 18 – så vil man kunne komme i betragtning i forhold til den undtagelsesparagraf.

Men i øvrigt er det selvfølgelig sådan, som fru Line Barfod siger, at vi overholder børnekonventionen. Hver enkelt sag skal selvfølgelig vurderes individuelt og ses i lyset af børnekonventionen, så den overholdes. Men i forhold til en 12-årig vil jeg mene, at vedkommende kan komme i betragtning som følge af den dispensationsbestemmelse, der er i lovgivningen.

Kl. 15:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:18

Line Barfod (EL):

Men det kan man jo ikke vide. Hvis man er 12 år, når man kommer til Danmark, er det, som hr. Karsten Lauritzen siger, man får at vide – når man kommer ud i den kommune, der skal tage sig af en og sørge for at integrere en – at når man bliver 18 år, skal man mest sandsynligt sendes ud af landet igen. Der er nogle dispensationsmuligheder, men vi kan slet ikke sige, om de vil blive anvendt på det her barn eller ej. Mener Venstres ordfører virkelig, at det giver barnet den tryghed og sikkerhed i opvæksten, som der skal til, hvis vi skal leve op til at sikre barnets tarv?

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Karsten Lauritzen (V):

For Venstre er det sådan, at vi bliver nødt til at have en lovgivning, som ikke understøtter menneskesmugling, og som ikke giver fattige familier et incitament til at betale menneskesmuglere betydelige beløb for at bringe deres børn til Danmark, til den vestlige verden. Hvis vi laver en lovgivning, som siger, at bare fordi man siger, at man er under 18 år og uledsaget, så er man automatisk berettiget til asyl i Danmark på ubestemt tid og til permanent ophold, så får vi altså sådan en ordning, og det ønsker vi ikke i Venstre.

Det her er et fornuftigt kompromis, som jeg synes er fair, og jeg er sikker på, at den tryghed, som det giver at blive anerkendt som uledsaget mindreårig, vil være betydelig større end den tryghed, man vil kunne få der, hvor man kommer fra – der, hvor man eventuelt er flygtet fra.

I den ideelle verden kunne jeg godt forestille mig det anderledes, men det er altså en vægtning af de to forhold, og jeg synes, at man har fundet en fin balance i lovgivningen.

Kl. 15:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:20

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg noterede mig, at ordføreren i sin ordførertale fokuserede meget på kampen mod snyd og bedrag, og at der simpelt hen skulle skrides hårdt ind over for dem, der vil snyde sig til at komme til Danmark osv. Jeg kunne godt tænke mig at tage fat i den del af den her lovgivning, som handler om, hvad der egentlig er barnets tarv. Hvad er vilkårene for de børn, der kommer her til Danmark og så eventuelt bliver sendt hjem?

Ordføreren nævnte bl.a. noget med, at der skal være kvalitet i det modtagecenter, som børnene bliver sendt hjem til. Hvordan vil ordføreren beskrive kvalitet?

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo et godt spørgsmål, og det er noget, jeg er villig til at se nærmere på i udvalgsbehandlingen. Venstres udgangspunkt er, at man har lavet nogle ændringer i en række af de andre nordiske lande, fordi der har været en stor søgning af uledsagede mindreårige asylansøgere, hvor det så viste sig, at en del ikke var uledsagede, og hvor en del viste sig ikke at være mindreårige. Jeg forestiller mig, at vi laver det her sammen med de andre nordiske lande, eventuelt i samarbejde med relevante internationale organisationer. Det gør Danmark jo i forvejen i forhold til hjemsendelser, altså samarbejder med UNHCR, som Danmark i øvrigt er en af de største bidragydere til.

For i Venstre har vi den holdning, at i stedet for at hive en masse mennesker fra den ene side af jordkloden til Danmark skal vi da hjælpe folk i nærområdet, og det gør vi gennem UNHCR. Derfor kunne man også forestille sig et samarbejde med dem eller andre relevante organisationer for at sikre den kvalitet, som hr. Lennart Damsbo-Andersen efterspørger.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:21

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det, jeg tænker, er, at der i teksten i lovforslaget bl.a. står noget om mulighed for uddannelse og jobtræning osv. Hvor langt vil ordføreren gå, med hensyn til hvad man skal kunne uddanne sig til? Hvor langt rækker vores garanti, hvis vi går ind i sådan et arrangement her, i forhold til dem, vi sender hjem? Hvornår slipper vi dem i forhold til uddannelse og job?

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Karsten Lauritzen (V):

Som jeg sagde før til hr. Lennart Damsbo-Andersen, er det noget, jeg synes vi skal se nærmere på i udvalgsbehandlingen. Der er mulighed for at stille udvalgsspørgsmål og specificere, hvad de andre

nordiske landes erfaringer er. Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal sikre, at børnekonventionen, som vi jo anerkender, har skrevet under på, accepteret og implementeret i dansk lovgivning, bliver overholdt, også i forhold til hjemsendelsen af de her unge.

Grundlaget for, at vi laver de her lovændringer, er bl.a. nogle erfaringer fra de andre nordiske lande. Jeg bliver nødt til at sige, at det altså gør et stort indtryk på mig at se en undersøgelse fra Norge i 2008, et forskningsprojekt, hvor man har spurgt 149 unge, som har fået opholdsgrundlag i Norge, fordi de har sagt, at de var uledsagede, og at halvdelen af dem i 2008 siger – anonymt selvfølgelig – at de er i jævnlig kontakt med deres familiemedlemmer. Det sender jo et signal om, at der er noget snyd og svindel, når nogle har fået opholdsgrundlag, fordi de var mindreårige, og fordi de ikke havde nogen familiemedlemmer eller påstod, at de ikke havde det, og så efterfølgende – anonymt godt nok – kan sige, at de så alligevel har været i jævnlig kontakt med dem. Det er den form for snyd, der skal bekæmpes.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I Socialdemokratiet er vi meget opmærksomme på, at der blandt dem, der søger ophold i Danmark udefra, er en særlig udsat gruppe af mindreårige. Det, at der findes uledsagede mindreårige asylansøgere, er på alle måder tragisk, ikke bare for de mindreårige, der har mistet alt, familie, venner, og som ender i et andet land ved tilfældigheder, men også for de børn, der udsættes for en helt urimelig behandling, når de sendes til den anden side af kloden af deres forældre for at opnå asyl, så deres familier også kan opnå ophold i Europa eller børnene på lang afstand kan forsørge familien. Børnene har ikke bedt om den skæbne, hverken at miste alt eller at blive sendt væk fra familie og venner til et sted, hvor de ikke kender sproget og ikke kender nogen. Derfor er vi enige i, at der skal gøres noget ved problemet med uledsagede mindreårige asylansøgere, og vi ser frem til behandlingen af L 37, hvis intentioner vi ser positivt på.

Men for os er det vigtigt, at mindreårige, der sendes tilbage til deres oprindelsesland, får en god behandling. Når mindreårige skal sendes tilbage til Afghanistan, som det her jo reelt handler om, til modtage- og omsorgscentre, skal centrene være af høj kvalitet. Vi kan ikke leve med et billede af, at den danske stat skulle drive centre, der minder om børnehjem, i fattige tredjeverdenslande. Det har vi ingen grund til at tro at regeringen ønsker, men det er vigtigt, at centrene har den rette kvalitet, og at der er den rette kontrol med centrene.

I ministerens brev til FN's flygtningehøjkommissær garanterer hun, at Danmark vil beskytte de uledsagede mindreårige og deres rettigheder, og at UNHCR's liste over tiltag vil blive overholdt. Det vil Socialdemokratiet holde ministeren fast på.

Det er også vigtigt for os, at de børn og unge, der lever i Danmark, og hvis opholdstilladelse vil løbe ud, når de er 18 år, får en behandling og et uddannelsestilbud, der bringer dem frem i livet, så opholdet i Danmark ikke frarøver dem flere år af deres liv.

Vi er også fuldt opmærksomme på lovforslagets ordlyd om uledsagede unges mulighed for at få permanent ophold i Danmark, når vilkår taler herfor, f.eks. at de er kommet hertil i en meget ung alder, at de har større tilknytning til Danmark end til deres oprindelsesland, når særlige familiemæssige forhold taler for det osv. Samtidig er det vigtigt for os, at Folketinget får mulighed for at kunne følge de foreslåede initiativer i lovgivningen tæt. Derfor mener vi, at der er brug for, at loven evalueres, eksempelvis efter 2 år. I behandlingen af lovforslaget vil vi også have en række spørgsmål, særlig til centrene, som vi gerne vil have besvaret, ligesom vi vil granske høringssvar og stille uddybende spørgsmål til ministeren. Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Der er jo allerede blevet redegjort for, hvad lovforslaget går ud på, og jeg vil bare sige, at det jo ligger i forlængelse af den udlændingeaftale, som regeringen og Dansk Folkeparti indgik i marts i år, bl.a. fordi Danmark ligesom andre europæiske lande oplever, at der har været et stigende antal mindreårige asylansøgere - fra Afghanistan i høj grad. Det er en problemstilling, som vi ønsker at håndtere i Dansk Folkeparti, og her synes vi, at vi har fundet en god fremgangsmetode. Bl.a. blev det aftalt i den udlændingeaftale - ikke den nyeste udlændingeaftale, men den fra marts måned i år – at man skulle kigge på at etablere modtagefaciliteter forskellige steder; Afghanistan og Nordirak blev nævnt, og nu satser man så i første omgang på Afghanistan. Det har vi selvfølgelig gjort, for når mindreårige asylansøgere kommer til Danmark, har de en særlig beskyttelse – typisk skal de være individuelt forfulgt for at kunne få asyl, men de kan også bare have oplevet, at der ikke er noget familiemæssigt netværk osv. i hjemlandet. Dermed er det ikke nødvendigvis sådan, at man er individuelt forfulgt, hvis man som mindreårig asylansøger får asyl i Danmark; der skal så at sige mindre til.

Hvis man så etablerer nogle modtagefaciliteter, vil man kunne sende dem tilbage til de modtagefaciliteter og der sørge for, at hjemsendelsen skete på en ordentlig og veltilrettelagt måde. Og dermed vil man forhåbentlig komme dertil, at det vil virke mindre attraktivt at søge om at få asyl i Danmark som mindreårig asylansøger, fordi man højst sandsynligt vil blive sendt tilbage, typisk til Afghanistan, og man vil i realiteten have det sådan, at det ikke vil give meget mening at søge om at få asyl i Danmark, medmindre man selvfølgelig er individuelt forfulgt. Så vi synes, det er rigtig godt, at man arbejder videre ad det spor fra regeringens side, og at det selvfølgelig også er med i lovforslaget.

Det andet, som vi synes er fornuftigt, og som vi også ønsker at fremhæve, er, at lovforslaget lægger op til, at der kan gives en midlertidig opholdstilladelse, hvis man kommer til Danmark og der f.eks. ikke er et modtagecenter i hjemlandet eller der er ting, der gør, at man ikke kan blive sendt tilbage og man dermed får asyl i Danmark. Vi synes, det er rigtig fornuftigt, at forslaget lægger op til, at så er det en midlertidig opholdstilladelse. Udgangspunktet er, at når man fylder 18 år, ophører opholdstilladelsen, og så skal man vende tilbage til det land, hvor man kom fra, for så er betingelserne for, at man kan få asyl i Danmark, ikke længere til stede, for når man bliver 18 år, er man ikke længere mindreårig.

Grunden til, at det her lovforslag er vigtigt, og at den seneste udlændingeaftale er vigtig, er netop, at hvis vi skal fastholde den stramme asylpolitik, må vi hele tiden være opmærksomme på, når der er forskellige bevægelser. Når der er forskellige strømninger, må vi som politikere agere ud fra det, og vi må forsøge at rette ind efter det, for hvis ikke vi gør det, og hvis ikke vi er villige til at justere politikken, jamen så risikerer vi at vende tilbage til det, der var før 2001-02, hvor Socialdemokraterne med støtte fra venstrefløjen havde for lidt styr på det.

Så vi synes, det er et godt lovforslag, og vi kan selvfølgelig støtte lovforslaget.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 15:30

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at Dansk Folkeparti mener, at det, at 28 børn måske fik lov til at blive i Danmark, er noget af det farligste, der overhovedet kunne ske for Danmark, hvorimod de banker, som fuldstændig uansvarligt bare bruger løs af pengene, ikke udgør nogen særlig stor fare.

Men det, jeg gerne vil høre ordførerens holdning til, er, at nogle af høringssvarene, bl.a. det fra Børnerådet, peger på, at man altså ikke kan være særlig sikker på forholdene på de her modtagecentre i Afghanistan. Bl.a. forlyder det, at Taleban rekrutterer børnesoldater blandt de børn, der opholder sig på modtagecentrene. Jeg vil bare gerne høre, om det er det, Dansk Folkeparti gerne vil have – at man sender børn tilbage til Afghanistan, så de kan blive rekrutteret til at være børnesoldater.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, man må kvittere for, at Enhedslisten er i stand til at læse ud af det her lovforslag, at det skal bruges til at rekruttere børn til Taleban. Jeg synes, det er et udmærket udtryk for den propagandavirksomhed, som Enhedslisten en gang imellem udøver.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:31

Line Barfod (EL):

Nu er det jo altså ikke noget, jeg har fundet på. Jeg siger, at det fremgår af høringssvar, bl.a. fra Børnerådet. Børnerådet er jo altså ikke en dækorganisation for Enhedslisten; Børnerådet er et seriøst organ, som kommer med et seriøst høringssvar. Jeg er godt klar over, at ligegyldigt hvad jeg siger, og hvad det bygger på, så vil hr. Martin Henriksen ikke tro på, at det kan være seriøst. Men her er det altså fra Børnerådet, og de siger, at det bl.a. forlyder, at der foregår rekruttering fra Taleban til børnesoldater på modtagecentre i Afghanistan. Og så spørger jeg bare: Er det det, Dansk Folkeparti ønsker?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:31

Martin Henriksen (DF):

Nu kunne jeg selvfølgelig godt gentage det svar, som jeg gav lige før. Jeg mener i øvrigt, at det stadig er lige så relevant i anden omgang, som det var i første omgang. Men der er jo netop tale om, at man ønsker at sende dem hjem under ordnede forhold. Jeg er udmærket klar over, at Enhedslisten og andre ønsker at opstille det billede, at vi slet ikke ønsker noget godt for mennesker, der søger ly i Danmark. Det, vi rent faktisk gør her, er at sige, at vi bliver nødt til at tage hensyn til, at hvis ikke vi hele tiden har styr på asylpolitikken, så risikerer vi at vende tilbage til nogle af de tilstande, der var før, og som har skabt mange af de problemer, som vi står med i dag; det kan være parallelsamfund, det kan være sammenhængskraften i Danmark – som jo dybest set ikke har det alt for godt i visse områ-

der. Det er det hensyn, der er at tage til Danmark. Det synes vi er et rigtig vigtigt hensyn, det har faktisk førsteprioritet for Dansk Folkeparti.

Så siger vi så, at hvis vi kan etablere nogle modtagecentre, så de her børn kan vende hjem under ordnede forhold – og det er jo det, vi arbejder hen imod: ordnede forhold – så skal vi selvfølgelig gøre det, for så kan vi både tage hensyn til sammenhængskraften i Danmark, tage hensyn til Danmark og det danske samfund og lære af de bitre erfaringer, som man kunne håbe at i hvert fald nogle politikere hernede også havde gjort sig efter tidligere tiders fejltagelser, og samtidig kunne vi sørge for, at de kunne vende hjem under ordnede forhold. Det synes jeg ærlig talt er en god og anstændig måde at gøre det på.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ønskede fru Astrid Krag en kort bemærkning? Værsgo.

Kl. 15:33

Astrid Krag (SF):

Jeg er meget glad for at høre, at Dansk Folkepartis ordfører så stærkt betoner spørgsmålet om de ordnede forhold. Jeg kan sige, at det også er noget af det, som vi i udvalgsarbejdet vil dykke ned i fra SF's side.

Men jeg vil spørge ind til det her element, om at uledsagede mindreårige mister opholdstilladelsen, når de fylder 18 år, og bare spørge ordføreren fra Dansk Folkeparti, om han ikke deler den bekymring, som forskellige parter har, om, hvad det vil betyde for unge menneskers syn på livet og deres egen rolle i samfundet. KL siger, at det jo betyder, at man mister et fremtidsperspektiv. Vi har lige med Integrationsudvalget været i Jordan for at studere radikalisering primært blandt unge mennesker, og vi kan se, at noget af det, der betyder meget, er, at man har mål og mening med livet, at man har en rolle at udfylde, at man har en uddannelse eller et job.

Er hr. Martin Henriksen ikke bekymret for, hvad det vil betyde for de unge mennesker, det her drejer sig om, at man på den måde – for nu at bruge KL's ord – skaber et manglende fremtidsperspektiv i landet for de her børn og unge.

Kl. 15:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Martin Henriksen (DF):

Men jeg kan jo meget dårligt leve mig ind i, hvordan det må være f.eks. at have sin dagligdag i Afghanistan eller et andet land, der er præget af store uroligheder. Det må da være forfærdeligt på alle måder, og det er jo også derfor, at vi forsøger at tage nogle hensyn i det her lovforslag. Men jeg siger bare, at Dansk Folkepartis første prioritet og første hensyn altså er til det danske samfund.

Når vi kan se, hvad tidligere tiders asylpolitik har ført til af problemer og splittelser og spændinger i det danske samfund, synes vi altså, at det er rigtig, rigtig vigtigt hele tiden at være opmærksom på, hvilke strømninger der er i asylpolitikken. Når vi kan se, at der er en strømning fra Afghanistan, hvor der kommer en del mindreårige asylansøgere, bliver vi nødt til at håndtere det. Jeg synes altså også, at det er rimeligt, selv om det selvfølgelig kan give problemer, fordi det jo er en svær situation at stå i, at man siger:

Hvis du kommer til Danmark, og du får beskyttelse i Danmark, og når vi så vurderer, at du ikke længere har behov for den beskyttelse, så må du også vende tilbage til det land, du kommer fra. Hvis du så samtidig har fået noget uddannelse i Danmark, kan du jo bruge den til at genopbygge dit land.

Kl. 15:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Astrid Krag.

Kl. 15:35

Astrid Krag (SF):

Jeg er glad for, at ordføreren fra Dansk Folkeparti fik det sidste med, at vi altså hverken snakker om tidligere tider eller Afghanistan, men at jeg spurgte ind til den del, der handler om – hvad kan man sige? – her og nu og dem, der er i Danmark. Jeg skal så bare være sikker på, at jeg hører ordføreren rigtigt. Deler ordføreren ikke min bekymring for, hvad det kan betyde i forhold til de unge mennesker og deres eventuelle risici for at blive radikaliseret og ende i nogle miljøer, vi ikke har nogen interesse i at de ender i, hverken i Danmark eller i Afghanistan eller andre steder i verden for den sags skyld, når vi kan høre, at det, kommunerne siger til den her del af forslaget, er, at man altså vil stå over for betydelige vanskeligheder med at skrue rimelige og fornuftige tilbud sammen, hvis man gennemfører den her del af forslaget? Er det slet ikke en bekymring, som ordføreren fra Dansk Folkeparti kan dele med mig?

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Martin Henriksen (DF):

Hvis kommunerne efterlyser nogle nye redskaber til at forebygge radikalisering eller andet, vil vi da meget gerne diskutere det fra Dansk Folkepartis side. Jeg synes bare, at det er vigtigt at holde fast i, hvis man som mindreårig får asyl i Danmark, fordi man er mindreårig og der er særlige hensyn at tage, at når man så fylder 18 år, bortfalder nogle af de hensyn, og dermed bortfalder jo også grundlaget for den opholdstilladelse. Det synes jeg faktisk er rimeligt nok.

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:36

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er det jo altid morsomt at stå på talerstolen og snakke om tidligere tiders fortrædeligheder og om, hvad Socialdemokraterne og andre har gjort her i salen. Jeg kan bare nævne, at den situation, vi har i dag i forhold til for 10 år siden, jo er, at der ikke er færre ghettoer, at der ikke er færre, der har problemer, at der ikke er færre unge mennesker med anden etnisk baggrund, der ikke kan få uddannelse eller læreplads. Der er tværtimod blevet flere fattige, og der er flere, der er blevet sat ud på et sidespor i samfundet. Lad det nu være – det er ikke det, vi skal diskutere i dag.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ordføreren om, er, hvad han opfatter som en ordentlig og veltilrettelagt måde at hjemsende unge uledsagede på.

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Martin Henriksen (DF):

Nu er det jo lidt svært ikke at kommentere det, som spørgeren nævner, og som spørgeren så ikke mener at jeg skal kommentere.

Altså, jeg mener nu nok, at man kan sige, at der er sket fremskridt i forbindelse med integrationspolitikken. Der er jo flere ikkevestlige indvandrere og efterkommere, der er kommet ind på arbejdsmarkedet – jeg tror, det er ca. 60.000 siden 2001. Det er jo et positivt træk. Man kan faktisk også se, at arbejdsløsheden er faldet en lille smule i mange af de udsatte boligområder. Dermed siger jeg ikke, at der ikke stadig væk er massive problemer. Det har jo taget næsten 40 år at komme dertil, at man har skabt de ghettoer, som eksisterer i dag, og derfor synes jeg heller ikke, der er nogen grund til at lægge skjul på, at det også kommer til at tage rigtig, rigtig lang tid, før man for alvor får gjort op med det.

Med hensyn til, hvordan man skal sende de mindreårige hjem, så er det jo netop vigtigt, at det sker under ordnede forhold. Det kan selvfølgelig være meget vanskeligt, fordi de kan risikere at vende hjem til et område, hvor der er uro, hvis det f.eks. drejer sig om Afghanistan, men der siger vi jo så, at vi vil forsøge at gøre det så godt som overhovedet muligt for at sikre, at der er ordnede forhold.

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:38

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er nødt til at skære lidt mere ind til benet, for ordføreren vil jo ikke rigtig gå i detaljer, og det vil jeg gerne have ham til at gøre.

Hvad opfatter ordføreren som værende ordentlige forhold og en veltilrettelagt måde at gøre det på, det, som tidligere er blevet nævnt? Hvad er kvalitet? Hvad betyder det for den enkelte hjemsendte, at der er kvalitet i den måde, man bliver modtaget på?

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Martin Henriksen (DF):

Jamen det vil jo bl.a. være, at der er et sted, man kan vende sig til, som tager hånd om en og modtager en, og hvor der er noget personale, som er i stand til at håndtere det enkelte unge menneske, som måtte være kommet hjem. Det kan også være, der skal være nogle uddannelsesforløb til de unge mennesker; det kunne være et bud.

Så ser man jo typisk også, at det er sådan – det er jo nogle af de erfaringer, man har gjort sig i Holland, som også har haft nogle modtagecentre i andre lande – at mange af dem, når de vender tilbage til et modtagecenter, så bliver hentet af nogle familiemedlemmer. Så jeg tror, at man skal lade processen køre, og så skal vi også kigge på de erfaringer, som andre lande har gjort sig, og så håber vi i Dansk Folkeparti på – og det står også i finanslovaftalen – at vi i løbet af 2011 kan have det her oppe at stå.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Astrid Krag som ordfører for SF.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Astrid Krag (SF):

I SF vil vi meget gerne være med til at se på det stigende problem, der er, med uledsagede mindreårige asylansøgere, som af samvittighedsløse menneskesmuglere bliver fragtet til forskellige lande i EU, herunder til Danmark, og afsættet for vores diskussion må være barnets tarv. Der er ikke nogen, der kan leve med, at de her menneskesmuglere tjener kæmpe summer på at transportere børn og unge til Danmark – en tur fra deres hjemland, som ofte er ekstremt brutal, og hvor den mindreårig risikerer mangt og meget såsom at blive udsat for overgreb, fare, tvangsarbejde; vi bør alle herinde kunne enes om at gøre alt, hvad vi kan, for at stoppe den trafik.

En del af det her lovforslag handler jo som bekendt om modtage-centrene. For os er det fuldstændig afgørende, at der er tale om centre, som er af høj kvalitet, og som reelt er en hjælp for de mindreårige, og det skal ikke kun være kvaliteten, der er i orden; der skal også være en sikkerhed, der er i orden, både for de mindreårige og for personalet, der arbejder på centrene. Det er helt afgørende for os at slå fast, at de to ting har og vil Danmark have et klart medansvar for, særlig i de krigshærgede lande, og der er altså, bliver vi nødt til at bemærke, en kæmpe forskel på at oprette et center i Angola – som er det hollandske tilfælde, vi hører så meget om – og i Afghanistan.

Driften af et modtagecenter skal være noget, vi i Danmark kan stå inde for. Det er afgørende, at det ikke kun bliver et sted, hvor vi opbevarer børnene, men et sted, hvor der bliver draget reel omsorg for dem, hvor de har uddannelsesmuligheder, hvor de får et alternativ til et liv i kløerne på nogle af de grupperinger i Afghanistan, vi ikke har nogen interesse i at styrke. Og så er det afgørende, at vi også kigger på, hvordan vi kan bruge de her centre til at nå de børn og unge, der er i risikozonen for at blive fragtet af menneskesmuglere ad farlige veje til Danmark eller andre EU-lande.

I forhold til det element, der er i forslaget, om bortfald af opholdsgrundlag for mindreårige ved det fyldte 18. år kunne man også af det spørgsmål, jeg stillede til Dansk Folkepartis ordfører, høre det, som jeg gentager her, nemlig at vi deler den bekymring, vi hører udtrykt fra KL's side, for, hvad det så er for en motivation, den unge skal have, til at uddanne sig og leve et liv i det danske samfund enten på lang sigt, hvis det ender med en fast opholdstilladelse, eller de år, vedkommende er her. Det er en urimelig grad af usikkerhed at stille et barn over for, og derfor vil vi også gå meget skeptisk til værks med det.

Med hensyn til aldersundersøgelser anerkender vi, at det er en nødvendig del af det her; det er bare vigtigt at sige, at man må fortage dem med en vis forsigtighed, de må kun være en del af det samlede grundlag, når man fastslår alderen. Og i forbindelse med det her lovforslag vil vi gerne drøfte med regeringen og de andre partier i Folketinget, hvad vi kan gøre for at sikre, at Danmark altid bruger den mest moderne, veludviklede og velunderbyggede metode til aldersundersøgelser.

Ændringen af eftersøgningsordningen, som vi ser den er nu, kan vi tilslutte os. Tilsvarende synes vi, det virker fornuftigt med ændringen om udpegningen af en repræsentant.

Hvis jeg skal opsummere det, vil jeg sige, at vi læser det her lovforslag med åbne øjne. Vores udgangspunkt er, at det skal være noget, der kommer barnets tarv til gode, og derfor mener vi, at der er nogle ting at kritisere og nogle ting, der mangler.

Vi kunne godt tænke os en revisionsbestemmelse om 2 år – ikke kun en revisionsbestemmelse for, om der er blevet oprettet et center; om hvilke andre lande, der har oprettet centre; om der er mulighed for joint venture; om der er mulighed for at garantere sikkerheden og kvalitetsindholdet af et eventuelt oprettet center, men også en revisionsbestemmelse for det element, der handler om, hvad der så er sket med de børn, der uledsaget er strømmet til de europæiske lande, i mellemtiden. Det er klart, at medfører det her forslag blot, at de børn, der i dag har Danmark som endestation, vil få Tyskland som endestation og skal igennem den samme farlige rejse, ja, så er man i SF's optik kommet lige vidt, og så må vi jo tage det op til overvejelse og kigge på, hvad vi så kan gøre.

Det er også vigtigt for os at få en drøftelse af, hvem målgruppen er for et sådant center. Det vil være helt baglæns at sige, at det kun skal være målrettet de børn, der er blevet sendt af sted på den livsfarlige færd til Danmark. Hvis vi mener det her alvorligt, bør vi selvfølgelig kigge på at udvide tilbuddet til også at omfatte de børn, der er i risikozonen for at blive sendt af sted. Det er afgørende, at centeret ikke bare bliver et opbevaringssted, men et sted med reel omsorg og uddannelsesmuligheder, det er afgørende, at Danmark kan tage an-

svar for sikkerheden på centeret, og det er afgørende – mener vi – at man undersøger mulighederne for joint venture med f.eks. andre EU-lande.

Som noget af det mest afgørende, er det også vigtigt, at regeringen vil være med til at sætte gang i arbejdet med at få gjort noget ved de her kyniske menneskesmuglere, som tjener styrtende med penge på at sende børn og unge ud på en livsfarlig færd, vel vidende, at der altså med stor sandsynlighed ikke venter nogen asylmulighed i den anden ende. Det er ikke nogen lille opgave, det ved jeg godt, men ikke desto mindre er det vigtigt, at vi går i gang med at kigge på den her del, som er den helt afgørende del i forhold til det store svigt, en masse børn bliver udsat for.

Så vi kommer til at bore i nogle ting, der er i det her lovforslag, vi kommer til at stille en række spørgsmål og kræve nogle garantier fra regeringens side, før vi kan gøre vores stilling op.

Kl. 15:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Marianne Jelved som radikal ordfører.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

I Det Radikale Venstre synes vi, at L 37, som vi behandler i dag, er et interessant lovforslag. Vi har noteret os, at det i lovforslagets bemærkninger understreges – og det gør det også i svarene i forbindelse med høringsnotatet – at barnets tarv er i første række. Det er man meget bevidst om, og det er jeg meget tryg ved, og jeg tror også, det er regeringens mening: Børnekonventionen skal overholdes, og barnets tarv kommer som sagt i første række. Så er der bare en situation, hvor vi får relativt mange uledsagede mindreårige udlændinge til Danmark, og der begynder man selvfølgelig at spekulere over, hvordan man kan håndtere den situation på en fornuftig måde. Man bliver inspireret af andre lande, og der er meget stor bevågenhed over for såkaldte modtage- og omsorgsfaciliteter, der skal være meget ansvarlige og sikre i de lande, som børnene kommer fra.

Så står der meget klart, at der ikke kan gives opholdstilladelse til uledsagede mindreårige udlændinge, hvis der er modtage- og omsorgsfaciliteter i hjemlandet, underforstået, at de er i den betryggende stand, som det også beskrives i lovforslagets bemærkninger. Så kan jeg se for mig, at vi helt slipper for at have uledsagede børn; så er der ikke engang nogen, hvis opholdsgrundlag udløber, når de bliver 18 år, for de er alle sammen blevet bragt tilbage til omsorgscentrene. I hvert fald er det svært at se, på hvilket grundlag man så skulle give ophold til et barn. Det kunne jeg godt tænke mig blev uddybet under udvalgsarbejdet.

Det andet tema, som jeg synes det er interessant at bore i – det var også det, fru Astrid Krag var inde på – er: Hvordan sikrer man, at de faciliteter, vi taler om i modtagerlandene, er i orden? Og jeg synes også, der er et interessant svar i bemærkningerne i forbindelse med høringsnotatet fra ministeriet om, hvorvidt det er dansk territorium på sådan et omsorgscenter. Det er det ikke, sådan læser jeg i hvert fald svaret, men det er bare et dilemma, fordi den danske regering jo i lovforslaget her tager ansvar for, at faciliteterne er i orden, og at sikkerheden er i orden. Det synes jeg er en helt relevant betragtning. Så derfor synes jeg, der er meget god anledning til at prøve at dyrke lidt mere, hvad det egentlig er for et ansvar, Danmark kommer til at stå med i forhold til faciliteter af den karakter til de børn og unge, som vi taler om her.

Vi er i Det Radikale Venstre enige i den bemærkning, der står i lovforslaget, om, at enhver form for misbrug skal bekæmpes, det er vi hundrede procent enige i. Men vi taler her om børn, der er blevet bragt i en situation, de færreste børn selv har valgt, og Danmark har ansvaret for, at de børns tarv varetages bedst muligt. Der vil vi være meget interesseret i at få uddybet, hvordan man gør det under de giv-

ne omstændigheder med den beskrivelse af et omsorgscenter, som bestemt ikke kan afvises som en handlemulighed. Jeg synes bare, der er rigtig mange dilemmaer forbundet med det, som vi meget gerne vil have belyst under udvalgsbehandlingen.

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Da vores ordfører på området, fru Johanne Schmidt-Nielsen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Flere af høringssvarene påpeger – og det er vi helt enige i – at skræmmende meget af den argumentation, der er for det lovforslag, vi behandler i dag, bygger på formodninger. Man formoder, at børnene er rejst hertil frivilligt. Man formoder, at det er deres forældre, der har sendt dem hertil. Man formoder, at børnene lyver om deres alder og reelt er ældre, end de oplyser. Det er altså en række formodninger, der ligger til grund for en lov, som har gennemgribende betydning for nogle mennesker. Det er retssikkerhedsmæssigt meget betænkeligt.

Lovforslaget vil ramme en gruppe børn, der i forvejen er meget udsat, og på trods af advarslerne fra en lang række af børneorganisationer bekymrer regeringen sig tilsyneladende meget lidt om børnenes tarv. Det, der betyder noget for regeringen, er først og fremmest at mindske antallet af udlændinge i Danmark. Man må sige, at man gør sig umage med at komme efter hver eneste. Det er 28 børn i 2009, som ville være blevet omfattet af det her forslag. Det mener man altså er så stor trussel mod Danmark, at man er nødt til at lave det her arbejde og udsætte de her børn for den usikkerhed, som de kommer ud for med forslaget.

Ordet modtage- og omsorgscentre, som man vil til at oprette, lyder jo vældig sympatisk, men i Enhedslisten deler vi de mange høringsparters, bl.a. Red Barnets, Børns Vilkårs og Amnestys opfattelse af, at der i den grad er grund til at være skeptisk over for, om børnenes vilkår er gode nok på de her centre – både i forhold til børnenes mulighed for at udvikle sig og i forhold til børnenes sikkerhed. Ligesom vi er enige med Institut for Menneskerettigheder i, at den danske stat fortsat har ansvaret for de uledsagede børn, når de opholder sig på centrene. Desværre ser det ud til, at integrationsministeren ikke mener, at man har ansvaret, men man vil nu alligevel kontrollere centrene. Hvorfor, må vi så høre nærmere om under udvalgsarbejdet.

Vi må også høre om, hvordan regeringen vil sørge for børnenes sikkerhed i Afghanistan, hvor der altså er en væbnet konflikt, som Danmark er en del af. Ifølge Børnerådets høringssvar er der forlydender om, at Taleban rekrutterer børnesoldater på centrene, og jeg går ud fra, at ministeriet har undersøgt de forlydender, og at man vil sikre sig, at det ikke er korrekt, før man sender nogen børn af sted.

Vi deler også den bekymring, der er fra børneorganisationerne omkring, at man tillægger alderstest så stor betydning i forhold til muligheden for opholdstilladelse. Igen og igen er testene blevet kritiseret for at være alt for usikre i forhold til præcis at kunne vurdere, hvor gammelt et barn er, og som Institut for Menneskerettigheder peger på, tilsidesatte Højesteret i 2009 en sådan alderstest.

Det er typisk for regeringen og dens støtteparti, Dansk Folkeparti, at det er antallet af uledsagede børn, der er det allervigtigste. Hvis antallet af børn stiger, strammes reglerne, også selv om årsagen til, at der kommer flere børn, formentlig er, at behovet ændrer sig ude i verden. Det kunne jo være, fordi regeringen og Dansk Folkeparti fører krig i Afghanistan, at der er flere børn, der flygter fra Afghanistan. Jeg ved ikke, om man har haft den overvejelse, men ellers synes jeg, man skulle prøve at tænke den tanke: Når man laver en krig, kommer der flere flygtninge. Det kan godt være, at det er en helt ny erkendelse, men måske skulle man prøve at tænke tanken.

Vi er også helt enige med bl.a. Red Barnet i, at det er dybt problematisk, at uledsagede flygtningebørn, som udgangspunkt fremover skal miste deres opholdstilladelse, når de fylder 18 år, som det også har været fremme i debatten her i dag. Man behøver ikke at være professor i børnepsykologi for at kunne se, at det kommer til at få store konsekvenser. Børn har brug for tryghed og stabilitet, især børn, der kommer fra en krig, og som er helt alene i et fremmed land uden nogen familie. De har i den grad brug for tryghed og stabilitet, men det, de altså får at vide, er: Du kan blive her, til du bliver 18 år, og så bliver du sendt hjem. Så vil de jo bare gå og vente på, at de bliver sendt ud. Hvorfor skulle de gå i gang med at lære dansk og i det hele taget blive en del af det her samfund? Hvorfor skulle kommunerne bruge mange penge på at prøve at integrere dem, hvis alle regner med, at når de bliver 18 år, bliver de sendt ud? Som Red Barnet skriver i deres høringssvar, har man altså fra deres søsterorganisation i Norge dårlige erfaringer med mistrivsel blandt de børn, der bare venter på at blive udsendt, når de fylder 18 år. Det synes vi ikke at vi skal udsætte børn i Danmark for.

Vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det integrationsministeren.

Kl. 15:54

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Tak for debatten. Der er blevet stillet mange relevante spørgsmål, og jeg forstår, det er noget, man vil gå dybere ned i og stille spørgsmål om under udvalgsarbejdet. Det vil jeg se frem til, og jeg vil se frem til at besvare de pågældende spørgsmål.

Jeg skal sige tak til ordførerne for Venstre og Konservative – det var Venstre, der førte ordet – og Dansk Folkeparti for tilslutningen til forslaget. De to ordførere fra Venstre og Dansk Folkeparti har jo gjort rede for baggrunden for forslaget. Vi tager det alle som en selvfølge, at der er tale om særlig sårbare grupper, når de er så unge, men der er altså også den baggrund, at der kommer et stigende antal og der er mange tilfælde af misbrug. Der bliver spurgt om, hvad det vil sige, at de kommer frivilligt: Det vil sige, at mange af dem kommer, selv om vi må konstatere, at de har familie derhjemme, og det er naturligvis ikke meningen, at de så skal være i Danmark.

Der er blevet spurgt om sikkerheden i de pågældende omsorgscentre. Det er klart, at det vil jeg meget gerne udrede nærmere. Vi vil selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan, men ikke engang på danske asylcentre kan vi jo beskytte den ene asylansøger mod den anden – det har vi jo set tragiske eksempler på. Det går også ud over folk på gaden, at vi mennesker nu altså engang imellem forløber os. Sådan er jo det. Der kan i denne verden ikke gives forsikringer om, at livet pludselig skulle være farefrit.

Naturligvis er barnets tarv altid i centrum, men der er altså ingen grund til, at man bliver ved med at betragte unge mennesker, der er fyldt 18 år, som mindreårige. Det er faktisk sådan, at det går den anden vej, og at unge mennesker stiller større og større krav til selvstændighed. Derfor synes vi, det er rigtigt, at vi ophører med den

Jeg har faktisk fulgt udviklingen i disse regelsæt, lige siden vi første gang diskuterede det i Folketinget for mange år siden. Retssikkerheden er blevet stadig bedre, men nu begynder det altså at ligne eksempler på bevidst handling, at der kommer så mange til de europæiske lande, som viser sig at have forældre derhjemme, og det må vi selvfølgelig stoppe.

Hr. Karsten Lauritzen var inde på, hvor mange tilfælde af misbrug der er, og det er altså blevet målt, at det er tre ud af fire, som er langt ældre, og sådan har det været i mange år. Men nu har vi altså målt det, og nu får vi sat en hjemmel ind i selve loven om det.

Så var fru Line Barfod inde på, at Højesteret havde underkendt undersøgelserne. Det har jeg ikke set nogen domme om. Jeg har set, at Højesteret har sagt, at vi også skal lægge andre elementer ned i vægtskålene, og det gør vi, og det har vi gjort. Så det var ikke en rigtig beskrivelse af den højesteretsdom, hvis vi ellers tænker på den samme.

Men jeg imødeser en stribe spørgsmål, som vi nok skal få besvaret og sendt over hurtigst muligt.

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 15:58

Line Barfod (EL):

Ministeren sagde – som jeg nåede at få det noteret – at der ikke kan gives nogen forsikring om, at livet er farefrit. Det tror jeg ikke der er nogen der overhovedet ville forlange. Det er heller ikke det, som man påtager sig, når man påtager sig et ansvar for et barn, at man så skal sikre det mod *alle* farer. Men man påtager sig dog et ansvar for at gøre, hvad man kan for at beskytte barnet og sikre det en god opvækst, sikre det tryghed.

Jeg skal bare høre, om ministeren mener, at man giver barnet en god tryghed og en god opvækst, hvis det, når det f.eks. er 12 år gammelt, ved, at der, når det bliver 18 år, er en stor sandsynlighed for, at det bliver sendt ud til noget, som det så ikke ved hvad vil være. Mener ministeren, at det er at give barnet en god og tryg opvækst?

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:58

$\textbf{Integrations ministeren} \ (\text{Birthe R} \emptyset \text{nn Hornbech}) :$

Jamen der gælder jo det samme for asylsøgere, nemlig at hvis man er afvist asylsøger, hvis man kommer her sendt af forældrene, må vi altså sige, at alverdens mennesker ikke har retskrav på at være i Danmark. Og der er altså nogle andre, der har sat det her i gang, og som man må rette skytset mod, og ikke mod Danmark, der ikke har inviteret de pågældende.

Kl. 15:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:59

Line Barfod (EL):

Jamen det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte ikke om, hvorvidt vi skal have en debat om at frasige os forpligtelserne efter flygtningekonventionen og børnekonventionen. Det kan vi godt tage en debat om, men så skal ministeren komme med det forslag. Men det var ikke det, jeg spurgte om.

Jeg spurgte, om ministeren mener, at det er godt for et barns tryghed og stabilitet, hvis man går ind og siger til et barn på 12 år:

Du kan regne med, at når du bliver 18 år, bliver du sendt ud af landet; og der er jo ikke nogen, der så ved, hvordan situationen i det land, du bliver sendt tilbage til, vil være – om der er nogen til at tage imod dig på det tidspunkt osv. – men du skal altså bo i Danmark, fra du er 12 år, til du er 18 år, og vi ved ikke, hvad der så sker.

Mener ministeren, at det giver barnet tryghed og stabilitet?

Kl. 16:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 16:00

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg ved ikke, om fru Line Barfod beder om, at vi skal sende 12-årige ud. Det kan jeg ikke helt høre.

For det, der er tale om, er, at der er særlig positive regler for de 12-årige, som fru Line Barfod henviser til. Det, vi så siger, er, at når de er 18 år, er de voksne, og så skal de behandles som voksne.

Kl. 16:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændingeog Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 38: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.10.2010).

Kl. 16:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Venstres ordfører, fru Marion Pedersen, kunne desværre ikke være til stede i dag, så derfor skal jeg læse hendes ordførertale op på hendes og Venstres vegne:

Det er mange forskellige slags lovforslag, man som folketingsmedlem bliver stillet over for. Det lovforslag, vi behandler her i dag, er et af de mere glædelige. Det drejer sig nemlig om et lovforslag, som vil gøre 1.179 voksne og 557 børn til nye danske statsborgere. Det er voksne og børn fra 101 forskellige lande, som har søgt om og fået retten til fremover at kalde sig for danske statsborgere, og som derfor har fået de samme rettigheder og pligter som alle andre danske statsborgere.

Det er et privilegium at få dansk statsborgerskab, og for de fleste er det en meget stor beslutning, da det jo medfører, at de samtidig må opgive det statsborgerskab, de hidtil har haft. De siger på den måde ja til de demokratiske værdier, vores land bygger på, og som grundloven beskriver. De siger ja til at være en del af at deltage i vort danske demokrati.

Mange arbejder hårdt for at nå hertil. De har skullet lære sproget, som bestemt ikke er let, de har skullet lære mange ting om det danske samfund, og det bliver man nødt til at anerkende. Jeg håber, at alle får glæde af deres nye statsborgerskab og vil ønske dem hjertelig tillykke. Samtidig vil jeg gerne udtrykke et ønske om, at de, når de næste år bliver inviteret til statsborgerskabsdagen her på Christiansborg for at fejre deres ny status, vil tage imod invitationen og komme ind med deres familier og se Folketinget og fejre deres nye

status sammen med alle de andre, som også er blevet danske statsborgere.

Jeg skal også her fra Folketingets talerstol sige, at en af de personer, vi giver statsborgerskab til her i dag, er en, som jeg og et andet folketingsmedlem fra Venstre har haft i praktik i ½ år, en ung kvinde, som har gjort en stor indsats for at blive dansk statsborger. Hun har i særdeles fortjent det, og det er mit klare indtryk, at hendes indsats er lige så stor som indsatsen fra de andre, som står her i lovforslaget. Det er derfor en stor glæde for mig at ønske både hende såvel som de andre, som får statsborgerskab, når vi stemmer om lovforslaget ved tredje behandling, tillykke med deres nye status, som Venstre selvfølgelig bakker op om.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Fra Socialdemokratiet skal der også lyde et stort tillykke til de 1.736 børn og voksne, der med denne lov opnår dansk indfødsret.

Det er i sandhed ikke nogen let sag at blive dansk statsborger. For de af os, der er født ind i statsborgerskabet, er det ingen sag, men for alle dem, der kommer ude fra den store verden her til landet med et ønske om at være en del af det danske samfund fuldt og helt inklusive statsborgerskab, er det en anden sag. Et er, at det kan være svært at sige farvel til statsborgerskabet i det land, man kommer fra, noget andet er at komme igennem nåleøjet og kvalificere sig til at blive dansk statsborger. Det kræver en stor indsats. For de 1.736 på listen, som vi nu behandler, har indsatsen båret frugt, og jeg vil på vegne af Socialdemokratiet ønske et stort tillykke, og jeg ser frem til, at vi mødes her på Christiansborg på den kommende statsborgerskabsdag i foråret 2011.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Søren Krarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Vi har forud meddelt i forbindelse med de almindelige bemærkninger til dette lovforslag, at vi vil stemme for det, hvilket er en forlængelse af og i overensstemmelse med vores aftale af 22. september 2008. Og vi agter at holde vores ord, men vi vil meddele ministeren, at det muligvis bliver sidste gang, vi vedkender os denne aftale. Der er sket noget, som får os til at sætte hælene i. Vi er blevet opmærksomme på, at forudsætningerne for vores ja synes at være bristet.

Grundlæggende gælder det for vores forhold til dansk indfødsret, hvad der meddeles i grundlovens § 44, at dansk indfødsret meddeles ved lov. Det vil sige, at det er det danske Folketing og dermed det danske folk, der skænker dansk indfødsret som en gave til dem, der har gjort sig fortjent til denne gave. Ja, en gave, ingen ret. Der er ingen fremmede, der har ret til indfødsret. Det er det danske folks gave til dem, der har kvalificeret sig til at modtage den.

Men i denne lov har 35 personer fået dansk indfødsret på grundlag af FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Som om FN har adkomst til at meddele dansk indfødsret. Det fremgår, at Danmark den 6. juni 1977 ratificerede FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed.

Det fremgår videre, at regeringen på grundlag af denne konvention i det foreliggende lovforslag har tildelt 35 personer indfødsret,

selv om de pågældende ikke har opfyldt de betingelser, der stilles til dem, der skal kunne blive danske statsborgere. I et brev af 18. oktober meddeler ministeren, at de pågældende for næsten alles vedkommende ikke har opfyldt sprogkravet, ikke har opfyldt kravet om indfødsretsprøve, ikke har opfyldt kravet om selvforsørgelse, og for en dels vedkommende heller ikke har opfyldt vandelskravet, svarende til, at ministeren meddeler, at end ikke en straf på 2 års ubetinget fængsel for kriminalitet vil forhindre optagelse på loven.

Det fremgår, at ministeriet først for et års tid siden er blevet opmærksom på denne konsekvens af FN's konvention, idet man tidligere krævede de normale krav opfyldt af dem, der fra 2004 ikke kunne blive danske statsborgere ved erklæring. Men med dette lovforslag har man rettet ind efter FN's konvention og tildeler altså 35 personer dansk indfødsret, som ikke på nogen måde har gjort sig fortjent dertil.

Jeg er ked af at sige det, men dette vil vi fra Dansk Folkeparti ikke acceptere. Skal denne linje fastholdes og dansk indfødsret således devalueres, stemmer vi for fremtiden nej til indfødsretslove. Vi må kræve, at kravet om dansk sprog, om indfødsretsprøve, om selvforsørgelse og om straffri vandel også gælder for dem, som FN vil tildele dansk indfødsret, for vi fastholder ubetinget, at det er Folketinget og ikke FN, der er bestemmende vedrørende indfødsret.

Vi gentager, at der er ingen, der har ret til at blive dansk statsborger. Det er det danske folks gave, ikke nogen ret. Det er Folketinget, der frit bestemmer, hvem der skal kunne høre til det danske folk, og hverken FN eller læger eller psykiatere skal kunne tage den afgørelse ud af Folketingets hænder. Hermed har vi også sagt, at vi er meget kritiske over for § 24, stk. 3, i indfødsretscirkulæret, der vil gøre sygdom til en slags ret til dansk indfødsret. Nej, der er ingen, som har ret til at opnå statsborgerskab. Det er en gave, ingen ret, og hvis vi ikke kan få dette grundlæggende synspunkt respekteret i det danske Folketing, stemmer vi for fremtiden nej til indfødsretslovene.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Bilal Inekci som ordfører for SF.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Bilal Inekci (SF):

Tak for ordet. SF kan også støtte lovforslaget her. Det er jo glædeligt, at der er så mange mennesker, der gerne vil have dansk statsborgerskab, og det er jo også glædeligt, at der er så mange, der har kunnet opfylde kriterierne for at få dansk statsborgerskab. Mange har ydet en stor indsats og har her haft muligheden for at leve op til de krav, der stilles for at blive danske statsborgere. Samlet set drejer det sig om 1.736 personer, deraf 557 børn, der nu får statsborgerskab, og det synes jeg er glædeligt.

SF har ikke stået bag de gentagne stramninger, der har været i reglerne for at opnå dansk statsborgerskab, men med de eksisterende regler har den her gruppe mennesker i hvert fald kunnet opnå de privilegier, der ligger i at være dansk statsborger. Og som jeg sagde, er det jo en stor indsats, der er ydet her, og jeg håber meget, at de familier – både voksne og børn – som er omfattet af det her lovforslag, vil få meget gavn og glæde af, at de nu bliver danske statsborgere. Så på vegne af hele SF vil jeg ønske dem velkommen – selv om de jo har boet her i Danmark i mange år – og sige tillykke med statsborgerskabet.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Af hensyn til historieskrivningen vil jeg gerne starte med at gøre opmærksom på, at det ikke er FN, der bestemmer, hvem der får dansk statsborgerskab. Det gør Folketinget. Og det er Folketinget, der med sine tre behandlinger af det her lovforslag og til sidst, når der skal stemmes ved tredjebehandlingen, stemmer om, hvorvidt lovforslaget skal vedtages. Hvis det bliver vedtaget, betyder det jo så, at de personer, der er på forslaget, får dansk statsborgerskab.

Jeg vil gerne som andre ønske tillykke til dem, der har kvalificeret sig til at komme på det her lovforslag. Der er jo prøver, der skal bestås; der er kriterier, som skal opfyldes; og jeg håber ligesom mange andre at se mange af ansøgerne – mange af dem, der får dansk statsborgerskab – møde op på vores statsborgerskabsdag til foråret og også ved den lejlighed hilse på og ønske tillykke.

Så Konservative kan støtte forslaget, som det foreligger.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Jeg vil kun sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Tom Behnke i, at det er Folketinget, der ved tredje behandling bestemmer, om man siger ja eller nej til lovforslaget, men de, der er kommet på lovforslaget, er altså folk, som ikke har kvalificeret sig til normal optagelse på lovforslaget. Det er det, der er det afgørende.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:12

Tom Behnke (KF):

Jo, men forudsætningen for, at man kommer på lovforslaget, er jo, at man opfylder kriterierne, eller at man som følge af nogle af de konventioner, som vi i Danmark har vedtaget at tilslutte os, kommer på lovforslaget alligevel, de gælder f.eks. de statsløse. Forudsætningen for det er jo, at vi i Folketinget har vedtaget og bestemt os for at ratificere den pågældende konvention, og det er så gjort. I overensstemmelse med det er regeringen – og dermed også ministeriet – jo nødt til at gøre, som vi i Folketinget har bestemt, nemlig at disse personer skal på lovforslaget. Men hvis vi i Folketinget efterfølgende synes, at det skal de ikke, så kan man stille ændringsforslag om, at de 35 personer udgår af lovforslaget, inden vi stemmer om det ved tredjebehandlingen. Det vil vi fra konservativ side være imod, så det, vi taler om nu, er formalia.

Jeg kan også forstå, at Dansk Folkeparti vil stemme for lovforslaget ved tredjebehandlingen, og det er fint. Det synes jeg er godt. Men det er mere for lige at ramme en pæl igennem, at det er FN, der bestemmer, hvis der skulle være nogle, der følger den her debat, der har fået det indtryk. Det er det ikke, det er Folketinget. Når vi efterkommer nogle af FN's bestemmelser, er det, alene fordi vi har vedtaget, at vi ønsker at efterkomme dem.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 16:13

Søren Krarup (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, at vi har optaget folk på indfødsretsloven, som har kvalificeret sig til det, men det gælder altså vel at mærke ikke de folk, der kommer på i kraft af FN's konvention. Det er noget, der går på tværs af det, vi har vedtaget i vores udvalg, i Indfødsrets-udvalget, i vores aftale, og derfor er det altså et brud på det, der hidtil har været gældende.

Jeg er ked af at sige det, men på de betingelser her vil vi altid være nødsaget til at stemme nej, fordi det altså er et brud på det danske Folketings ret til selv at afgøre, hvem der kommer på forslaget. Det er jo altså ikke FN, det er ikke FN, der udgør Folketinget. Det er fuldstændig rigtigt, at vi ved tredjebehandlingen har mulighed for at sige nej, men jeg spørger: Hvad skal de overhovedet på for, når de ikke har kvalificeret sig til de prøver, vi har opstillet?

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:14

Tom Behnke (KF):

Det er jo en strid om ord. Altså, det, der gør sig gældende, er, at det er Folketinget, der beslutter, hvem der skal have dansk statsborgerskab. Hvis der bliver stillet ændringsforslag om, at nogle personer skal udgå af det her lovforslag, og det ændringsforslag bliver vedtaget, så får de ikke dansk statsborgerskab. Forudsætningen for at få dansk statsborgerskab er, at man stadig væk er på lovforslaget, når vi når til tredjebehandlingen, og at et flertal i Folketinget stemmer for lovforslaget. Det er forudsætningen for at få dansk statsborgerskab.

Hvilke kriterier, vi så har opstillet for, at man kan komme på lovforslaget, er en helt anden diskussion og snak. Der er nogle kvalifikationer, man skal opfylde; der er nogle prøver, man skal bestå; og der er for nogle personers vedkommende tale om, at vi med et flertal i Folketinget har besluttet os for at tiltræde en FN-konvention, der går ud på at undgå, at personer er statsløse, og dermed giver man dem statsborgerskab. Det gør sig så gældende for 35 personer her.

Men det er jo, alene fordi Folketinget ønsker det. Det er jo ikke, fordi FN har dikteret det eller bestemt det eller trukket det ned over hovedet på Folketinget. Det er den indvending, jeg har imod hr. Søren Krarups udlægning af teksten. Det er ikke FN, der bestemmer; det er alene Folketinget, jævnfør grundlovens § 44.

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Nu ved jeg ikke, om det var en fejl, at Venstre kun ville glæde sig over de godt 1.100 af dem, som får dansk statsborgerskab. Vi vil i hvert fald i Radikale Venstre glæde os over alle 1.736 personer, inklusive de 557 børn, som nu får dansk statsborgerskab. De kan nu på lige fod med alle andre danskere deltage i samfundet med alle de rettigheder og pligter, som det medfører, og de kan være med til at bestemme, hvem der skal sidde her i Folketinget og også i Europa-Parlamentet. Det er alt sammen fint.

Det, der så ikke er så fint, og som jeg også synes skal nævnes ved en lejlighed som den her, er, at mange af dem for at blive danske statsborgere har måttet opgive statsborgerskabet i det land, hvor de er født. De har så at sige måttet klippe navlestrengen over til det land, hvor de er født. Og det ved vi gør ondt – på samme måde, som det jo gør ondt på mange danskere, at de bliver tvunget til at opgive deres danske statsborgerskab, hvis de vil være statsborgere i et andet land, ikke fordi andre lande nødvendigvis forlanger det, men fordi den danske stat forlanger det. I EU er det stort set nu kun Danmark, der fastholder den her gamle ordning, at man kun kan være statsbor-

ger i et enkelt land. Det er en ordning, som efter vores mening for længst har overlevet sig selv. Den stammer fra en tid, hvor statsborgerskabet havde betydning for mange ting som aftjening af værnepligt, skat, sociale goder og stemmeret, men alle disse ting afgøres jo i dag af, hvor man bor, og ikke af, hvor man har statsborgerskab. Så det er efter vores mening fuldstændig grundløst, at Danmark krampagtigt holder fast i denne regel, som andre lande i EU som sagt allerede har afskaffet.

Derfor vil vi også i Radikale Venstre arbejde på en lovændring på det her område, en ændring, der gør, at danskere, der opnår statsborgerskab i et andet land, kan beholde deres danske statsborgerskab, og at udlændinge, som opnår dansk statsborgerskab, kan vælge at beholde deres oprindelige statsborgerskab. Det vil hverken gøre det lettere eller sværere at blive dansk statsborger, men det vil være til stor glæde, og det vil være en stor lettelse for masser af mennesker i deres hverdag, og som sagt vil det ikke have nogen som helst praktisk betydning for staten i øvrigt.

Med disse bemærkninger vil også Radikale Venstre hilse de mange nye danskere velkommen og bifalde forslaget.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg vil også gerne på vegne af Enhedslisten sige tillykke og velkommen til alle de mange, der kommer til at få statsborgerskab, når dette lovforslag bliver endeligt vedtaget ved tredjebehandlingen. Vi synes, det er glædeligt, at der er så mange af dem, der er kommet hertil, som gerne vil være en del af samfundet, og som har søgt under de meget, meget svære betingelser, der er for at blive dansk statsborger.

Samtidig vil jeg altså også gerne sige, at vi synes, det er ærgerligt, at der ikke er mange flere, der kan få lov til at blive danske statsborgere. Vi synes, det er en meget, meget uheldig udvikling, at man gør det så utrolig svært at få lov til at tage del i demokratiet, og at man opbygger en større og større gruppe af borgere i dette land, som aldrig nogen sinde får mulighed for at blive en del af demokratiet. Vi mener, det er helt afgørende i et land, at de mennesker, der bor her fast, de mennesker, der ønsker at være en del af samfundet, faktisk også kan tage del i demokratiet. Vi mener, at erfaringen klart viser, at det er den måde, et land bliver stærkt på: at man har et stærkt demokrati. Derfor ønsker vi, at borgere i dette land også skal kunne blive en del af demokratiet – skal kunne få statsborgerskab og tage del i folketingsvalg osv.

Men det ønsker man altså ikke fra flertallets side. Regeringen og Dansk Folkeparti mener, at hvis man er fattig, hvis man er dårligt uddannet, hvis man ikke er så god til sprog, eller hvis man er syg og derfor har svært ved en del af de andre ting, skal man ikke have lov til at tage del i demokratiet. Det er ikke en demokratiopfattelse, vi deler, og vi håber, at den snart kan blive ændret.

Så tillykke til alle dem, der nu får statsborgerskab. Vi håber, at vi får mulighed for at sikre, at endnu flere kan blive en del af demokratiet.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Integrationsministeren.

Kl. 16:21

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg siger tak for de faldne bemærkninger. Jeg har ikke så meget at tilføje. Jeg havde troet, jeg skulle brillere med et foredrag om FN og Folketinget, men hr. Tom Behnke har jo sagt, hvad der skulle siges.

Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at når man som regering, hvis magt er afledt af Folketinget, tiltræder konventioner, menes der jo derved, at vi frivilligt indskrænker vore muligheder, fordi vi mener, at de konventioner skal indgå som retskilder i Danmark. Og det er jo så baggrunden for, at vi har fået listet det antal sager op. Jeg kan fortælle, at baggrunden for, at der er så mange, jo er beskrevet i et brev fra den 27. januar i år, som jeg gerne sender over igen – hr. Søren Krarup nævnte også et senere brev – så man kender grunden.

Jeg synes heller ikke, at det er særlig morsomt at komme med de 35 sager nu, men jeg har det fuldstændig som hr. Tom Behnke: Når vi har underskrevet de konventioner, skal vi selvfølgelig også overholde dem, selv om vi lidt sent opdager, at de er der. Det har intet at gøre med Folketingets kompetence, for Folketinget kan i morgen pålægge regeringen, at vi skal rende fra de konventioner og skrive til FN og opsige vores ratifikation. Det har vi så ikke i sinde at gøre, men det *kunne* vi, og jeg giver også kun eksemplet for at sige, at Folketinget er helt suverænt – det står i grundloven. Og det er, som hr. Søren Krarup har sagt, sådan, at de her mennesker ikke nødvendigvis opfylder betingelserne, og det skal jeg meget beklage at vi først kommer med nu.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:23

Søren Krarup (DF):

Ministeren ved jo selvfølgelig godt, at de, der har stået på vores indfødsretslovforslag tidligere, er dem, der alle sammen har opfyldt de betingelser, vi har opstillet: sprogkrav, indfødsretsprøve osv.

Nu har vi altså gjort det, som ikke er blevet gjort før: Vi har ladet FN bestemme, hvem der kan komme på vores lovforslag. Det er og bliver jo altså et brud på de regler, vi hidtil har haft, og det er et brud på, at det er Folketinget og ikke FN, der bestemmer, hvem der kommer på lovforslaget. At vi kan forkaste det ved tredjebehandlingen, er en anden sag. Men selve det, at de kommer på lovforslaget, er et brud med de forudsætninger, vi hidtil har haft.

Så vil jeg lige minde ministeren om, at det var, fordi muligheden for erklæring faldt væk i 2004, at man derefter krævede, at de, der hidtil havde kunnet komme på lovforslaget ved erklæring, skulle bestå prøverne. Sådan var det indtil 2010. Altså, sådan har det kørt i 6 år, og det har jo kørt fortræffeligt.

Hvorfor man pludselig falder på knæ for FN, og hvem der egentlig har gjort det, gad jeg nok vide. Jeg spørger direkte ministeren: Er det ministeren, der har fået den idé, at FN skal have lov til at bestemme, hvem der skal komme på vores lovforslag?

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:24

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg gentager gerne, at jeg er totalt uenig med hr. Søren Krarup i denne sag. Ja, det er ministeren, der har bestemt, at når retsstillingen nu er sådan, og vi har skrevet under på FN-konventionen, så skal de optages på lovforslaget. Det har jeg bestemt, og det føler jeg at jeg har gjort af egen fri vilje, fordi jeg altså nu har fået juraen på det rene, og så mener jeg, at det er sådan, det skal være. Det føler jeg er af min helt egen fri vilje, og jeg føler slet ikke, at jeg gør indgreb i Folketingets suverænitet. Slet ikke.

Det er jo sådan, at alt, hvad vi politisk indgår af aftaler, alt, hvad vi laver her i Folketinget, selvfølgelig altid bliver gjort i respekt for de konventioner, vi har skrevet under. Det er noget af det, vi skriver meget om i lovforslagene inden for udlændigeretten. Det gjorde vi

ikke i gamle dage, for da var det en selvfølge, at det naturligvis altid var under respekt for konventionerne. Der er også mange andre områder inden for lovgivningen, hvor man ikke skriver det, fordi det er en selvfølge, og det bør være en selvfølge, at det er en del af dansk ret. Det er selvfølgelig ikke noget pjat og uden virkning, når vi skriver under – så ville vores lille land jo fuldstændig miste sin troværdighed i verdenssamfundet, og det er jeg ikke interesseret i.

Så her er vi nok uenige om, hvad der ligger i, at en regering helt frivilligt og under ansvar for Folketinget underskriver en konvention.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 16:25

Søren Krarup (DF):

Der er et gammelt ord, der hedder, at man må have en grimasse, der kan passe, og det vil jeg naturligvis ikke henføre på ministeren. Men jeg vil gøre opmærksom på, at indfødsrettens mening faktisk fra begyndelsen var, at det skulle være et udtryk for dansk identitet. Og jeg ved ikke, om ministeren ved, at den første formand for det første indfødsretsudvalg ved den første indfødsretslov hed N.F.S. Grundtvig, og han holdt den 22. marts 1850 en ganske glimrende tale, hvor han netop understregede, at dansk indfødsret er selve identifikationen af dansk identitet.

Når man så kommer og hævder, at det er korrekt, at man indfører FN til at fortælle, hvem der kan få dansk indfødsret – og der er tale om personer, som har overtrådt loven, hvis vandel ikke er svarende til, hvad vi kræver; personer, som overhovedet ikke er kvalificeret efter de regler, vi selv har opstillet – vil ministeren så ikke indrømme, at hun er meget langt fra det, som Grundtvig satte som formålet med indfødsret?

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:27

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nej, det mener jeg nu ikke nødvendigvis jeg er, men Grundtvig skrev og agerede jo i en ganske anden tid. Da var det tyskerne, man skulle holde fra grænsen. I dag er vi i en helt anden situation. Vi er en del af det internationale samfund, og det er jeg stolt af, så jeg har ikke nogen problemer med det. Tværtimod ville jeg sige, at det var pinligt, hvis vi ikke var med. Vi er en del af det internationale samarbejde, vi er en del af verden. Danmark skal også sætte sit fingeraftryk på verden, og det foregår i et ligeværdigt samarbejde, og det mener jeg at vi skal fortsætte med.

Det er ikke rart at skulle give indfødsret til nogen, der ikke opfylder betingelserne og som måske aldrig vil kunne komme til det, men det er altså en del af dansk ret i dag. Sådan må vi sige det, selv om det ikke er direkte inkorporeret. Det er nu en del af indfødsretten, at det foregår med respekt for konventionerne.

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:28

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 10. november 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:28).